

# Vodárenské pohľady

ČASOPIS ASOCIÁCIE VODÁRENSKÝCH SPOLOČNOSTÍ

ŠTVRTROČNÍK / ROČNÍK: 8

ČÍSLO 2/2013



## Riziká nenapojenosti na verejnú kanalizáciu







Viac ako **550** lekárov  
v **13** zariadeniach po celom Slovensku  
sa stará o takmer **30 000** našich  
individuálnych klientov

- + Široký komplex lekárskeho špecializácií na 1 mieste
- + Moderné elektronické služby, napr. SMS pripomienka 24 hodín pred vyšetrením
- + Objednávania vyšetrení na dohodnutý čas cez infolinku, web, e-mail alebo Skype
- + Výhodné programy zdravotnej starostlivosti pre jednotlivcov a rodiny
- + Komplexné preventívne prehliadky s výsledkami za 1 deň



INFORMUJTE SA  
**0850 888 999**  
INFO@PROCARE.SK

Polikliniky ProCare: BRATISLAVA, Betlárská 17, Daxerovo nám. 3, Vile hrdio 49 (areál Slovnaft)  
KOŠICE, J. Pavla 8, 5 / MITRA Tatárská 5  
SERED, I. Krasku 38 / ZUJAN NAD HRONOM, Priemyselná 12  
Zariadenia v sieti: BANSKÁ BYSTRICA, Mammacentrum sv. Agáty ProCare  
BRATISLAVA, Medifera Apark Tower, Modrého Surova  
Zelená nemocnica a poliklinika / KOŠICE, Zelená nemocnica a poliklinika  
ZVOLEN, Zelená nemocnica a poliklinika

www.facebook.com/ProCareSK  
www.procare.sk

## Miesto pre Vašu prezentáciu

**Vydavateľ:** Asociácia vodárenských spoločností,  
Prešovská 48, 826 46 Bratislava  
**Redakcia:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, 040 11 Košice,  
**tel./fax.:** +421 55 677 00 76  
**e-mail:** penelopa@penelopa.sk  
**Príjem inzercie:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22,  
040 11 Košice  
**tel./fax.:** +421 55 677 00 76  
**e-mail:** obchod@penelopa.sk



Vodárenské pohľady sú periodikom Asociácie vodárenských spoločností na Slovensku. Štvrťročník venovaný tematike asociácie, jednotlivým členom, ich stratégiám, výsledkom, aktivitám, spoločným i rozdielnym postojom, oblasti vodohospodárstva a vode ako takej... Časopis vydávaný v náklade 5700 ks s vyprofilovanou cieľovou skupinou čitateľov – uššia odborná verejnosť (príslušné ministerstvá SR resp. ich odbory, ÚRSO, VÚVH, manažment vodárenských spoločností), dodávateľské štruktúry a v neposlednom rade akcionári a zákazníci vodárenských spoločností.



Spoločnosť  
**Pfeiffer SK s. r. o.**  
pre Vás zabezpečí

- Výstavbu vodovodov a kanalizácií
- Opravy, Rekonštrukcie a Sanácie vodovodov a kanalizácií bezvýkopovými technológiami Relining, Berstlining, Compact Pipe, Dyn Tec, GFK Liner

Viac informácií nájdete na **www.pfeiffersk.sk**

## Mobilné riešenia pre prácu v teréne CG mobile GIS a CG mobile PTIS

Viete ako sú nové možnosti v zobrazovaní geografických dát a spracovávaní pracovných príkazov priamo v teréne?

### CG mobile GIS

Mobilný GIS predstavuje ďalšiu formu prezentácie a využitia údajov geografického, prevádzkovo-technického charakteru na tabletoch priamo v teréne.

### CG mobile PTIS

Aplikácia pre tablety a smartfony je navrhnutá tak, aby uľahčovala prístup k dátam a predpripravila vyhodnocovanie pracovných príkazov a iných údajov kdekoľvek ste.



CORA GEO, s.r.o. obchod@corageo.sk Tel. +421/052/2851 411 www.corageo.sk



www.glynwed.sk



## Výhradné zastúpenie značiek FRIALEN a VIKING JOHNSON

Tvarovky pre spájanie všetkých typov rúr ako  
azbesto-cement, kamenina, šedá liatina, tvárna  
liatina, oceľ, PVC, PE, PP a i.



## 4 Aktuality/AVS report

*Mozaika AVS*

*Zasadnutie valného zhromaždenia  
EUREAU Brusel*

*Zimné zasadnutie komisie EUREAU  
pre pitnú vodu EU1*

*Členovia Asociácie*

## 10 Hlavná téma

*Riziká nenapojenosti na verejnú  
kanalizáciu*

## 14 Téma

*Nenapojenosť? Špekulanstvo  
a vypočítavosť!*

## 17 Téma

*Variácie na pitnú vodu*

## 18 Čo je nové

*Čo je nové v BVS, a.s.*

*Čo je nové v LVS, a.s.*

*Čo je nové v StVPS, a.s.*

*Čo je nové v PVPS, a.s.*

*Čo je nové vo VVS, a.s.*

*Čo je nové v SEVAK, a.s.*

## 22 SOVAK



5



10



15



17



19



20

# Vodárenské pohľady

ČASOPIS ASOCIÁCIE VODÁRENSKÝCH SPOLOČNOSTÍ

### Vydavateľ:

Asociácia vodárenských  
spoločností, Prešovská 48,  
826 46 Bratislava  
**www.avssr.sk**  
**IČO:** 30854156

### Pracovisko:

Trnavská 32,  
826 29 Bratislava

### Sídlo redakcie:

Agentúra PENELOPA, s.r.o.  
Omská 22,  
040 01 Košice,  
tel./fax.: +421 55 677 00 76

### Šéfredaktor:

Mgr. Martina Hidvéghyová  
**e-mail:** hidveghyova@penelopa.sk

### Zodpovedný redaktor:

Mgr. Adriana Marušinová  
**e-mail:** marusinova@penelopa.sk

### Redaktori:

Ing. Miloš Dian  
Mgr. Alexandra Maszayová  
Ing. Peter Ďuroška  
Ing. Ján Chovan  
Ing. Jozef Vrabel  
Mgr. Lucia Kapitančíková  
Ing. Ľubomír Krcho  
Ing. Helena Molnárová  
Beáta Plíhalová

### externý redaktor:

PhDr. Peter Furmaník

### Príjem inzercie:

Agentúra PENELOPA, s.r.o.  
Omská 22,  
04001 Košice,  
tel./fax.: +421 55 677 00 76  
**e-mail:** obchod@penelopa.sk

### Grafika a sadzba:

Agentúra PENELOPA, s.r.o.

### Tlač:

Rotaprint Košice

**Autorské práva vyhradené.** Akékoľvek  
rozmnožovanie textu, fotografií a grafiky  
vrátane údajov v elektronickej podobe, len  
s predchádzajúcim písomným súhlasom  
redakcie.

### Nepredajné.

### Evidenčné číslo:

EV 3422/09

**ISSN:** 1336-6467

### Ročník:

8

**Štvrťročník, Číslo:** 2

**Dátum vydania:** 13. 6. 2013





Jedným z hlavných dôvodov zriadenia Asociácie vodárenských spoločností je jej pôsobenie vo funkcii zamestnávateľského zväzu. Neoddeliteľnou súčasťou tohto pôsobenia je aj vyjednávanie kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa. Jej podoba pre tento rok – 2013 – bola vyjednávaná s Odborovým zväzom Drevo – lesy – voda v priebehu mesiacov február a marec. K obojstranne priateľskej dohode došlo už začiatkom marca, vlastná zmluva bola slávnostne podpísaná pri príležitosti podujatia k Svetovému dňu vody.

Obvyklé pôsobenie v legislatívnej oblasti sa pre uplynulé obdobie dotýkalo hlavne vyhlášky MŽP č. 397/2003 Z.z., ktorá významným spôsobom mení hodnoty pre smerné čísla spotreby vôd. K nej bolo zabezpečené ako pripomienkovanie, tak rozporové konanie. Vyhláška by mala vstúpiť do účinnosti od 1. januára budúceho roku.

Na pôde Hospodárskej a sociálnej rady vlády SR sme obhajovali našu pripomienku k novele zákona o Envirofonde. Pripomienka bola čiastočne akceptovaná v takej podobe, že jej vecný obsah bude zaradený do vykonávacej vyhlášky zákona.

V termíne redakčnej uzávierky čísla časopisu prebieha pripomienkové konanie k návrhu vyhlášky ÚRSO o cenovej regulácii vo vodárenstve.



**Daniela Honišková, SSUŠ Žilina, Voda je v srdci**

Odložená Správna rada AVS sa konala dňa 21. 03. 2013. V rovnaký deň bola v átriu MŽP SR vernisáž diel mladých umelcov zo stredných umeleckých škôl na Slovensku a ich diel na tému „Voda – krása a krehkosť“. Cenu AVS získala Daniela Honišková zo Súkromnej strednej umeleckej školy v Žiline.

Svetový deň vody (22. marec) mal tohto roku heslo „Medzinárodný rok vodnej spolupráce“. Slávnostné podujatie k jeho príležitosti sa uskutočnilo 26. 03. 2013, za AVS sa ho vrátane prezentovania príspevkov zúčastnilo niekoľko členov správnej rady.

Vrcholný orgán AVS – snem – rokoval 29. apríla 2013 v Belej. Tesne pred ním sa uskutočnilo aj rokovanie správnej rady, ktorá sa venovala hlavne materiálom predkladaným snemu. Snem potvrdil činnosť asociácie v uplynulom období a určil jej ďalšie zameranie. Ďalšou dôležitou skutočnosťou je to, že tohto roku končil mandát trom členom správnej rady a trom členom dozornej rady. Na základe doručených kandidátok boli opätovne alebo novo zvolené nasledujúce osoby.

Do Správnej rady AVS: Ing. Stanislav Hreha (VVS, a.s.), pokračuje ako viceprezident AVS; Ing. Miroslav Kundrík (SEVAK, a.s.); Ing. Robert Tencer (PVPS, a.s.).

Do dozornej rady AVS: Ing. Vladimír Pastorek (PVS, a.s.), pokračuje ako jej predseda; Ing. Peter Martinka (StVPS, a.s.); Ing. Miroslav Trízna (LVS, a.s.).

Členovia správnej rady sú volení na tri roky, členovia dozornej rady na dva roky, v obidvoch prípadoch je obdobie určené spravidla termínmi riadnych snemov.

V dňoch 21. – 23. mája 2013 sa v Prahe uskutočnila výstava VOD-KA (Vodovody – kanalizácie) organizovaná partnerskou organizáciou SOVAK. Výstavy sa zúčastnili početní zástupcovia členov AVS.

**Ing. Miloš Dian, AVS**  
**Foto: PaedDr. Ľubica Malíková**



## Zasadnutie valného zhromaždenia EUREAU Brusel

V dňoch 14. - 15. 3. 2013 sa v Bruseli uskutočnilo zasadnutie valného zhromaždenia EUREAU.

Konala sa v kongresovej hale hotela Metropol pod záštitou sekretariátu EUREAU v Bruseli.

Prvý deň rokovania valného zhromaždenia vo štvrtok 14. marca začal schválením zápisnice zo zasadnutia valného zhromaždenia EUREAU vo Vitorii-Gasteiz (Španielsko) v dňoch 8. - 9. 11. 2012.

Ďalší bod zasadnutia sa týkal reformy EUREAU, kde sa navrhuje otestovať novú štruktúru EUREAU ako pilotný projekt pred jej schválením valným zhromaždením.

V bohatej diskusii sa pozornosť uprela najmä na to:

- Ako budú nové úlohy a ciele zavedené do praxe? Kto budú členovia? Aké budú mať kompetencie?

- Úlohy a ciele by mali byť vždy pod vedením generálneho tajomníka, aby bolo zabezpečené, že činnosti sú vyvážené.

- Úlohy a ciele by nemali mať právomoci a vplyv na stanovenie nových pozícií. To by malo zostať v kompetenciách jednotlivých komisií.

- Bude prehodnotené, či by mal byť osobitný sekretariát pre komisie EUREAU, ale v tom prípade by musel byť prijatý ďalší pracovník na sekretariát.

- Správny názov pre komisiu EU3 by malo byť: Legislatíva, ekonomika a manažment, skrátené Ekonomika vody.

- Pokračuje diskusia o nutnosti dvoch alebo troch zasadnutí ročne. Existujú aj iné spôsoby, ako zvýšiť účinnosť práce komisií?

### Záver z diskusie k projektu reformy EUREAU:

- Projekt reformy EUREAU bol schválený. Schválenie jednotlivých posudzovaných vnútorných predpisov je naplánované na zasadnutie valného zhromaždenia EUREAU v júni 2013.

- Reforma by mala začať 1. júla 2013.

- Generálny tajomník je oprávnený vypracovať v spolupráci s Komisiami pracovné programy na roky 2013-2015 na schválenie na zasadnutí valného zhromaždenia v júni 2013.

- Tri práve existujúce aktivity (Agro, Zmeny klímy, Rámcová smernica o vode a Blueprint) budú rozpustené medzi ostatné aktivity EUREAU.

Rokovanie pokračovalo správou predsedníčky komisie EU1 Claudie Castell-Exner o činnosti komisie.

Vo svojej správe sa venovala otázkam týkajúcim sa:

- Revízie prílohy II. a III. smernice o pitnej vode

- Novej smernici o rádioaktívnych látkach v pitnej vode

- Materiálom prichádzajúcim do styku s pitnou vodou

- Iniciatívy Blueprint ohľadom ochrany európskych vodných zdrojov

- Rámcovej smernici o vode: Prioritné látky

- Bridlicového plynu: EÚ-dotazník, revízia smernice EIA

- Poľnohospodárstva: Revízia spoločnej poľnohospodárskej politiky

Následne predsedovia komisií EU2 Bruno Tisserand a EU3 Roberto Zocchi informovali valné zhromaždenie asociácie o činnosti EU2 a EU3 od posledného zasadnutia valného zhromaždenia vo Vitorii-Gasteiz.

### Rozhodnutia:

- Doklad o opatreniach v spoločnej poľnohospodárskej politike bol schválený. Tento doklad by mal byť použitý v 2. kole rokovaní o manažmente plánov povodí.

- Bola schválená odpoveď na konzultácie ohľadom bridlicového plynu pre Komisiu EÚ.

- Blueprint: Nie je potrebná aktualizácia

pozičného dokumentu EUREAU. Mal by byť zaslaný list na DG Enviro s pripomienkami a záväzkami EUREAU.

- Pozičný dokument o kombinovaných kanalizačných prepadoch nebol schválený. Je potrebné ďalšie objasnenie jeho účelu a cieľu.

Dokument je príliš technický, cieľ je asi politický.

- Je potrebný nový pozičný dokument ohľadom fosforu (na túto tému sa očakáva Zelená kniha EÚ).

- Nebolo schválené vyhlásenie o koncesiách a verejnom obstarávaní. Tejto téme nebola venovaná systematická práca.

- Nebola schválená pozícia ohľadom Broadband. EUREAU vyjadruje obavy o využívanie vody z infraštruktúry na iné účely. Týmto problémom sa budú zaoberať komisie EUREAU predtým, ako sa prijme definitívne stanovisko.

- Vyhlásenie o DPH (konzultácie v EÚ o znížení sadzby DPH) bolo schválené výkonným výborom. Ďalšie kroky je potrebné urobiť ohľadom tejto otázky v EU3.

### V bode Rôzne bolo valné zhromaždenie informované o záveroch zasadnutia výkonného výboru EUREAU z 19. 2. 2013:

- Iniciatíva Európskeho parlamentu o vode

- Seminár EEA o energetickej účinnosti

- Iniciatíva ohľadom materiálov prichádzajúcich do styku s vodou

- Partnerstvo s Európskou spoločnosťou pre spoluprácu v Banchmarketing (EBC)

- Hodnotenie práce generálneho tajomníka za rok 2012 a ciele na rok 2013

Svetový týždeň vody Štokholm: EUREAU podalo návrh na spoločný workshop s Chemsec a Dechema, ktorý bol odobrený valným zhromaždením.

Workshop na tému „Spolupráca k zabráneniu škodlivých chemických látok vo vodnom cykle“ bol naplánovaný v Štokholme na utorok 03. 09. 2013 (09:00-12:30).

V závere prvého dňa zasadnutia valného zhromaždenia prezident EUREAU pán Carl Emil Larsen informoval o termínoch zasadnutí valných zhromaždení EUREAU, ktoré sa budú konať 27. - 28. 6. 2013 v Záhrebe (v súvislosti so vstupom Chorvátska od 1. 7. 2013 do EÚ), 24. - 25.10. 2013 v Bonne a 8. - 9. 5. 2014 v Nórsku.

Druhý deň zasadnutia valného zhromaždenia EUREAU bol venovaný návšteve Parlamentária a Európskeho parlamentu, kde sa členovia valného zhromaždenia stretli so zamestnancami a poslancami Európskeho parlamentu.

**Ing. Vladimír Jakub**

**člen valného zhromaždenia EUREAU**





## Zimné zasadnutie komisie EUREAU pre pitnú vodu EU 1

Zimné zasadnutie komisie EU 1 v roku 2013 sa konalo v dňoch 21. 2. – 22. 2. 2013 vo Viedni za účasti 29 členov komisie z jednotlivých členských štátov EU. Hostiteľmi boli Österreichische Vereinigung für Gas und Wasserfach ÖVGW a Wiener Wasser.

V úvode zasadnutia bolo vystúpenie p. Violety Kuzmiackaite, manažérky generálneho sekretariátu EUREAU pre stratégiu, v ktorom nás oboznámila s pripravovanou reformou práce EUREAU. Medzi hlavné aktivity komisie bude patriť v nasledovnom období dôraznejší lobing za presadenie záujmov EUREAU, centralizácia služieb a intenzívnejšia komunikácia a spolupráca jednotlivých expertných skupín EU 1,2,3, nakoľko ich pracovné okruhy sú úzko prepojené.

Vzhľadom na skutočnosť, že okruh prejednávanych a spracovávaných vodohospodárskych tém sa v predchádzajúcich obdobiach výrazne zvýšil a nie je možné sa rovnako intenzívne venovať všetkým, na svojom zasadnutí v lete 2012 sa Správna rada EUREAU rozhodla ich rozsah redukovat' a za týmto účelom prioritizovat'. Jednotlivé témy boli na základe širokej diskusie napokon rozdelené do štyroch skupín podľa dôležitosti (A+, A, B, C).

Skupina **A+** má najvyššiu prioritu, čo znamená, že na tieto témy sa vedú intenzívne rokovania a aktívny lobing za ich presadenie v EK. Kritériá pre túto skupinu sú nasledovné:

- Oblasť záujmu je riešená na európskej úrovni
- Rozhodovanie v tejto veci aktuálne prebieha (chystá sa schválenie úplne novej legislatívy, revízia starých predpisov, implementácia na úrovni ČS)
- EUREAU chce túto oblasť záujmu presadiť do jednania EK
- Legislatíva záujmovej oblasti má významný dopad na verejné služby
- Sektor vodného hospodárstva má na danej téme spoločný záujem
- EUREAU je hlavnou zainteresovanou stranou v danej oblasti

Medzi prioritné „A+“ témy v oblasti pitnej vody boli zaradené témy:

- Kvalita pitnej vody, jej monitoring a analýza
- Plány bezpečnosti pitnej vody
- Sledovanie rádioaktivity a farmaceutík v pitnej vode
- Ochrana kvality podzemnej vody so zvláštnym zreteľom na uvažované rozšírenie ťažby bridlicového plynu v krajinách EU.

Do skupiny „A“ ďalších tém s vysokou prioritou sa zaraďuje nakladanie s pesticídmi, produkcia energeticky využiteľných plodín a produkcia bioplynu.

Komisia EU 1 potom pripomenovala a schválila plán činnosti na rok 2013, ktorý sa bude venovať hlavne týmto oblastiam:

- Zásobovanie pitnou vodou a riadenie rizík z pohľadu kvality pitnej vody
- Rámcová smernica o vodách, implementácia programu „Blueprint“, revízia Smernice pre podzemné vody, revízia Zoznamu prioritných látok
- Ochrana vodárenských zdrojov
- Klimatické zmeny, nedostatok vody, vplyv poľnohospodárstva
- Smernica INSPIRE vo vodárstve
- Smernica o zodpovednosti za životné prostredie

Na základe odpovedí jednotlivých asociácií z dotazníka o postupe priprav ťažby bridlicového plynu v Európe, následne prebehla diskusia za účelom formulácie jednotného stanoviska EU1 k takejto ťažbe. Realizácia priprav ťažby je v jednotlivých štátoch na diametrálne odlišnej úrovni v závislosti od očakávaného množstva zásob. Stanovisko za EUREAU sa očakávalo do konca marca 2013.

V januári 2013 prebehlo v Európskom parlamente hlasovanie o návrhu zmeny Smernice o vode určenej na ľudskú spotrebu v kategórii rádioaktívnych látok. Výsledky hlasovania obdržali členovia Výboru pre životné prostredie. EUREAU sa v tejto problematike zasaďuje za nasledovné body:

- Zmena právneho základu sledovania rádioaktívnych látok v pitnej vode
- Presadenie väčšej flexibility v sledovaní v členských štátoch tak, aby mohli byť prijaté nápravné opatrenia pri nadlimítom výskyte radónu
- Posudzovanie metodiky sledovania, ktorá sa premieta do prílo-

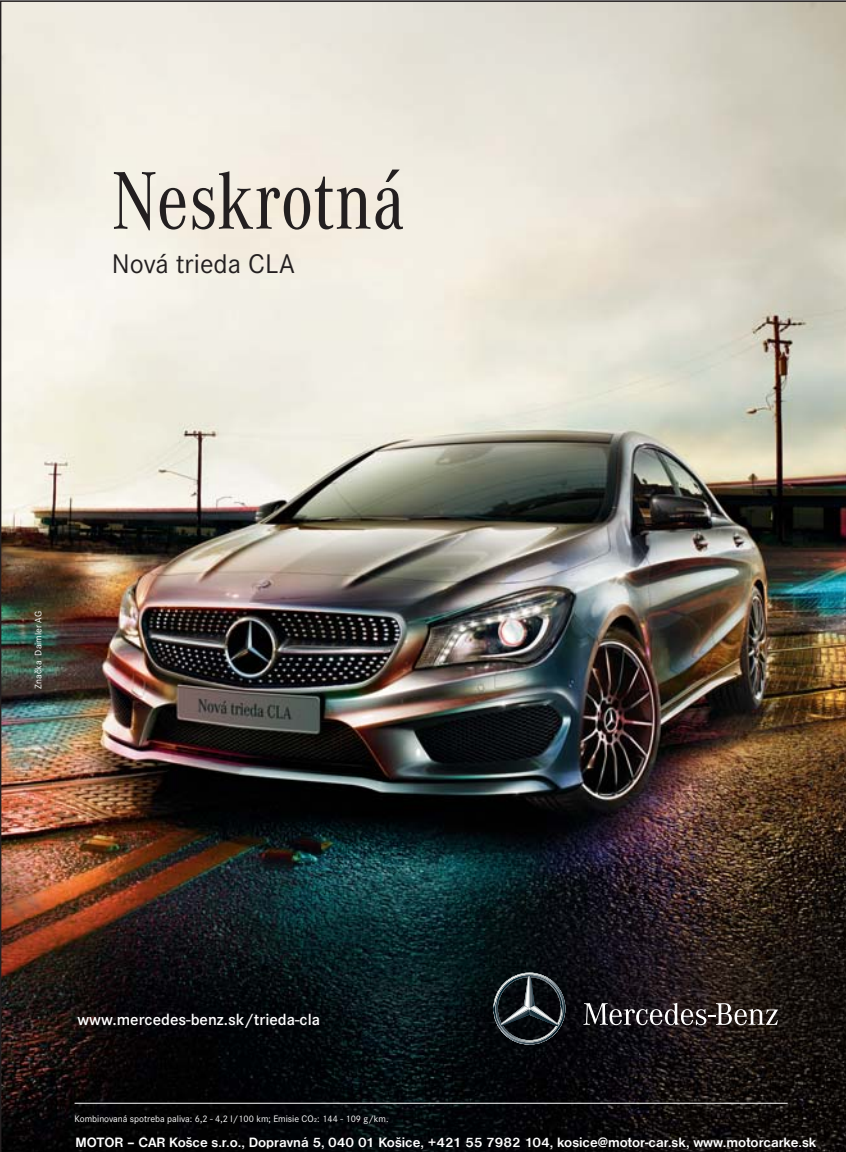
hy č. III Smernice. Prahová hodnota pre screening alfa aktivity by sa mala zmeniť z 0,1 Bq/l na 0,5 Bq/l, ako vyplynulo z doporučenia WHO z roku 2011. Tým by sa mal dosiahnuť súlad s celkovou indikačnou dávkou (TID).

EUREAU sa usiluje o dosiahnutie stavu, aby všetky požiadavky na pitnú vodu boli na úrovni EU obsiahnuté v jednej právnej norme a to v Smernici o pitnej vode č 98/83/ES. Predišlo by sa tým paralelnému sledovaniu kvality pitnej vody na úrovni rozličných ministerstiev podľa rôznych predpisov.

Dlhodobou sledovanou prioritou je ochrana vodárenských zdrojov a s tým súvisiace sledovanie prioritných látok, zvlášť farmaceutík. Zvýšenie ochrany VZ je jedným z najdôležitejších opatrení do budúcnosti, nakoľko je preukázané, že ani doplnenie štvrtého stupňa čistenia odpadových vôd nedokáže odstrániť všetky druhy škodlivých látok, ktoré sa v odpadovej vode, pritekajúcej do ČOV, nachádzajú. Monitoring farmaceutík v odpadových aj povrchových vodách sa v niektorých členských štátoch už rozbehol a je podkladom pre stanovisko EUREAU k tejto problematike.

Jednou z ďalších prejednávanych tém je revízia sústavy smerníc REACH pre výrobu a nakladanie s chemickými látkami, ktorá má zhodnotiť 5 ročné obdobie uplatňovania tejto legislatívy. Sekretariát EUREAU organizuje spoločné stretnutie s DG ENVI, na ktorom plánujú diskutovať technické aspekty postupu revízie a postup sprísnenia implementácie tých aspektov, ktoré sú významné z pohľadu problematiky pitnej vody.

**Ing. Alena Trančíková, člen EU 1 za AVS**  
Ilustračné foto: archív redakcie



**Neskrotná**

Nová trieda CLA

www.mercedes-benz.sk/trieda-cla

Kombinovaná spotreba paliva: 6,2 - 4,2 l/100 km; Emisie CO<sub>2</sub>: 144 - 109 g/km

MOTOR – CAR Košice s.r.o., Dopravná 5, 040 01 Košice, +421 55 7982 104, kosice@motor-car.sk, www.motorcarke.sk

Mercedes-Benz

# Členovia Asociácie

Od roku 2007 má AVS sedemnást členov, z toho šesť oddelených spoločností (vlastníckych alebo prevádzkových) a jednásť zmiešaných spoločností.

Vodárenské pohľady Vám v záujme uvedenia aktuálnych informácií v predchádzajúcom vydaní predstavili 8 členov Asociácie vodárenských spoločností. Základný informačný prehľad teraz doplní ďalších 9 vodárenských spoločností.



Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s.		
rok		2011
<b>vodovody</b>		
počet obyvateľov zásobovaných z VV	[1]	238 872
počet obcí s VV	[1]	78
dĺžka VV	[km]	1 375
počet vodovodných prípojk	[1]	43 693
voda vyrobená	[tis. m <sup>3</sup> ]	14 826
počet úpravni	[1]	7
počet vodojemov	[1]	115
objem vodojemov	[m <sup>3</sup> ]	85 406

<b>kanalizácie</b>		
počet obyvateľov pripojených na VK	[1]	168 713
- z toho pripojených na ČOV	[1]	168 713
počet obcí s VK	[1]	48
dĺžka VK	[km]	685
počet kanalizačných prípojk	[1]	24 215
počet ČOV	[1]	9
<b>všeobecné informácie</b>		
počet zamestnancov	[1]	419
výška základného imania	[tis. EUR]	57 313
výnosy	[tis. EUR]	27 121
náklady	[tis. EUR]	27 356
investície	[tis. EUR]	12 000
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	-235
h. výsledok po zdanení	%	-0,9



Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.		
rok		2011
<b>vodovody</b>		
počet obyvateľov zásobovaných z VV	[1]	792 398
počet obcí s VV	[1]	401
dĺžka VV	[km]	5 479
počet vodovodných prípojk	[1]	183 903
voda vyrobená	[tis. m <sup>3</sup> ]	43 304
počet úpravni	[1]	13
počet vodojemov	[1]	252
objem vodojemov	[m <sup>3</sup> ]	298 847

<b>kanalizácie</b>		
počet obyvateľov pripojených na VK	[1]	412 251
- z toho pripojených na ČOV	[1]	399 314
počet obcí s VK	[1]	97
dĺžka VK	[km]	1 512
počet kanalizačných prípojk	[1]	48 323
počet ČOV	[1]	42
<b>všeobecné informácie</b>		
počet zamestnancov	[1]	1 530
výška základného imania	[tis. EUR]	176 033
výnosy	[tis. EUR]	59 972
náklady	[tis. EUR]	59 167
investície	[tis. EUR]	21 822
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	2 057
h. výsledok po zdanení	%	3,4



Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s.		
rok		2011
<b>vodovody</b>		
počet obyvateľov zásobovaných z VV	[1]	67 890
počet obcí s VV	[1]	44
dĺžka VV	[km]	491
počet vodovodných prípojk	[1]	13 338
voda vyrobená	[tis. m <sup>3</sup> ]	4 369
počet úpravni	[1]	3
počet vodojemov	[1]	54
objem vodojemov	[m <sup>3</sup> ]	28 834

<b>kanalizácie</b>		
počet obyvateľov pripojených na VK	[1]	50 843
- z toho pripojených na ČOV	[1]	50 843
počet obcí s VK	[1]	20
dĺžka VK	[km]	261
počet kanalizačných prípojk	[1]	7 444
počet ČOV	[1]	7
<b>všeobecné informácie</b>		
počet zamestnancov	[1]	146
výška základného imania	[tis. EUR]	20 239
výnosy	[tis. EUR]	8 105
náklady	[tis. EUR]	8 089
investície	[tis. EUR]	24 774
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	-123
h. výsledok po zdanení	%	-1,5



generálny riaditeľ  
Ing. Miroslav Kundrik,  
vo funkcii od 07. 09. 2006



generálny riaditeľ  
Ing. Jozef Tarič,  
vo funkcii od 18. 02. 2011



generálny riaditeľ  
Ing. Miroslav Trizna,  
vo funkcii od 18. 01. 2011



**STREDOSLOVENSKÁ  
VODÁRENSKÁ SPOLOČNOSŤ, a.s.**  
Banská Bystrica

<b>Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Banská Bystrica</b>		
<b>rok</b>		<b>2011</b>
<b>všeobecné informácie</b>		
<b>počet zamestnancov</b>	[1]	<b>46</b>
<b>výška základného imania</b>	[tis. EUR]	<b>147 472</b>
<b>výnosy</b>	[tis. EUR]	<b>17 554</b>
<b>náklady</b>	[tis. EUR]	<b>17 347</b>
<b>investície</b>	[tis. EUR]	<b>17 374</b>
<b>h. výsledok po zdanení</b>	[tis. EUR]	<b>-1 147</b>
<b>h. výsledok po zdanení</b>	%	<b>- 6,5</b>

Generálny riaditeľ StVS, a.s.  
Ing. Vladimír Svrbický nesúhlasil  
s uverejnením fotografie  
vo Vodárenských pohľadoch.

**generálny riaditeľ**  
**Ing. Vladimír Svrbický,**  
**vo funkcii od 29. 05. 2009**



Stredoslovenská vodárenská  
prevádzková spoločnosť, a.s.

<b>Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.</b>		
<b>rok</b>		<b>2011</b>
<b>vodovody</b>		
<b>počet obyvateľov zásobovaných z VV</b>	[1]	<b>657 780</b>
<b>počet obcí s VV</b>	[1]	<b>381</b>
<b>dĺžka VV</b>	[km]	<b>4 446</b>
<b>počet vodovodných prípojk</b>	[1]	<b>113 611</b>
<b>voda vyrobená</b>	[tis. m <sup>3</sup> ]	<b>43 831</b>
<b>počet úpravni</b>	[1]	<b>22</b>
<b>počet vodojemov</b>	[1]	<b>546</b>
<b>objem vodojemov</b>	[m <sup>3</sup> ]	<b>306 300</b>

<b>kanalizácie</b>		
<b>počet obyvateľov pripojených na VK</b>	[1]	<b>418 153</b>
<b>- z toho pripojených na ČOV</b>	[1]	<b>393 017</b>
<b>počet obcí s VK</b>	[1]	<b>57</b>
<b>dĺžka VK</b>	[km]	<b>944</b>
<b>počet kanalizačných prípojk</b>	[1]	<b>29 880</b>
<b>počet ČOV</b>	[1]	<b>40</b>
<b>všeobecné informácie</b>		
<b>počet zamestnancov</b>	[1]	<b>1 118</b>
<b>výška základného imania</b>	[tis. EUR]	<b>34</b>
<b>výnosy</b>	[tis. EUR]	<b>52 010</b>
<b>náklady</b>	[tis. EUR]	<b>50 166</b>
<b>investície</b>	[tis. EUR]	<b>1 113</b>
<b>h. výsledok po zdanení</b>	[tis. EUR]	<b>1 844</b>
<b>h. výsledok po zdanení</b>	%	<b>3,5</b>



**generálny riaditeľ**  
**Ing. Peter Martinka,**  
**vo funkcii od 06. 06. 2007**

**turvod**

<b>Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s.</b>		
<b>rok</b>		<b>2011</b>
<b>vodovody</b>		
<b>počet obyvateľov zásobovaných z VV</b>	[1]	<b>114 077</b>
<b>počet obcí s VV</b>	[1]	<b>67</b>
<b>dĺžka VV</b>	[km]	<b>627</b>
<b>počet vodovodných prípojk</b>	[1]	<b>19 946</b>
<b>voda vyrobená</b>	[tis. m <sup>3</sup> ]	<b>6 285</b>
<b>počet úpravni</b>	[1]	<b>1</b>
<b>počet vodojemov</b>	[1]	<b>48</b>
<b>objem vodojemov</b>	[m <sup>3</sup> ]	<b>27 210</b>

<b>kanalizácie</b>		
<b>počet obyvateľov pripojených na VK</b>	[1]	<b>87 886</b>
<b>- z toho pripojených na ČOV</b>	[1]	<b>87 886</b>
<b>počet obcí s VK</b>	[1]	<b>21</b>
<b>dĺžka VK</b>	[km]	<b>270</b>
<b>počet kanalizačných prípojk</b>	[1]	<b>9 316</b>
<b>počet ČOV</b>	[1]	<b>7</b>
<b>všeobecné informácie</b>		
<b>počet zamestnancov</b>	[1]	<b>143</b>
<b>výška základného imania</b>	[tis. EUR]	<b>24 946</b>
<b>výnosy</b>	[tis. EUR]	<b>8 640</b>
<b>náklady</b>	[tis. EUR]	<b>8 619</b>
<b>investície</b>	[tis. EUR]	<b>2 956</b>
<b>h. výsledok po zdanení</b>	[tis. EUR]	<b>- 70</b>
<b>h. výsledok po zdanení</b>	%	<b>- 0,8</b>



**generálny riaditeľ**  
**MVDr. Rastislav Zábranský,**  
**vo funkcii od 16. 03. 2009**





Trenčianske vodárne a kanalizácie, a.s.		
rok		2011
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	8
výška základného imania	[tis. EUR]	38 866
výnosy	[tis. EUR]	3 729
náklady	[tis. EUR]	2 924
investície	[tis. EUR]	1 980
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	695
h. výsledok po zdanení	%	18,6



generálny riaditeľ  
Ing. Jozef Gajdoš,  
vo funkcii od 15. 8. 2012



Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a. s.		
rok		2011
vodovody		
počet obyvateľov zásobovaných z VV	[1]	145 708
počet obcí s VV	[1]	48
dĺžka VV	[km]	697
počet vodovodných prípojok	[1]	23 650
voda vyrobená	[tis. m <sup>3</sup> ]	8 967
počet úpravní	[1]	1
počet vodojemov	[1]	54
objem vodojemov	[m <sup>3</sup> ]	67 820

kanalizácie		
počet obyvateľov pripojených na VK	[1]	85 137
- z toho pripojených na ČOV	[1]	85 012
počet obcí s VK	[1]	11
dĺžka VK	[km]	260
počet kanalizačných prípojok	[1]	9 067
počet ČOV	[1]	6
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	227
výška základného imania	[tis. EUR]	136
výnosy	[tis. EUR]	12 161
náklady	[tis. EUR]	11 475
investície	[tis. EUR]	425
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	686
h. výsledok po zdanení	%	5,6



generálna riaditeľka  
Ing. Denisa Beníčková,  
vo funkcii od 01. 07. 2008



Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s.		
rok		2011
vodovody		
počet obyvateľov zásobovaných z VV	[1]	54 382
počet obcí s VV	[1]	22
dĺžka VV	[km]	293,2
počet vodovodných prípojok	[1]	9 999
voda vyrobená	[tis. m <sup>3</sup> ]	2 976
počet úpravní	[1]	0
počet vodojemov	[1]	35
objem vodojemov	[m <sup>3</sup> ]	19 835

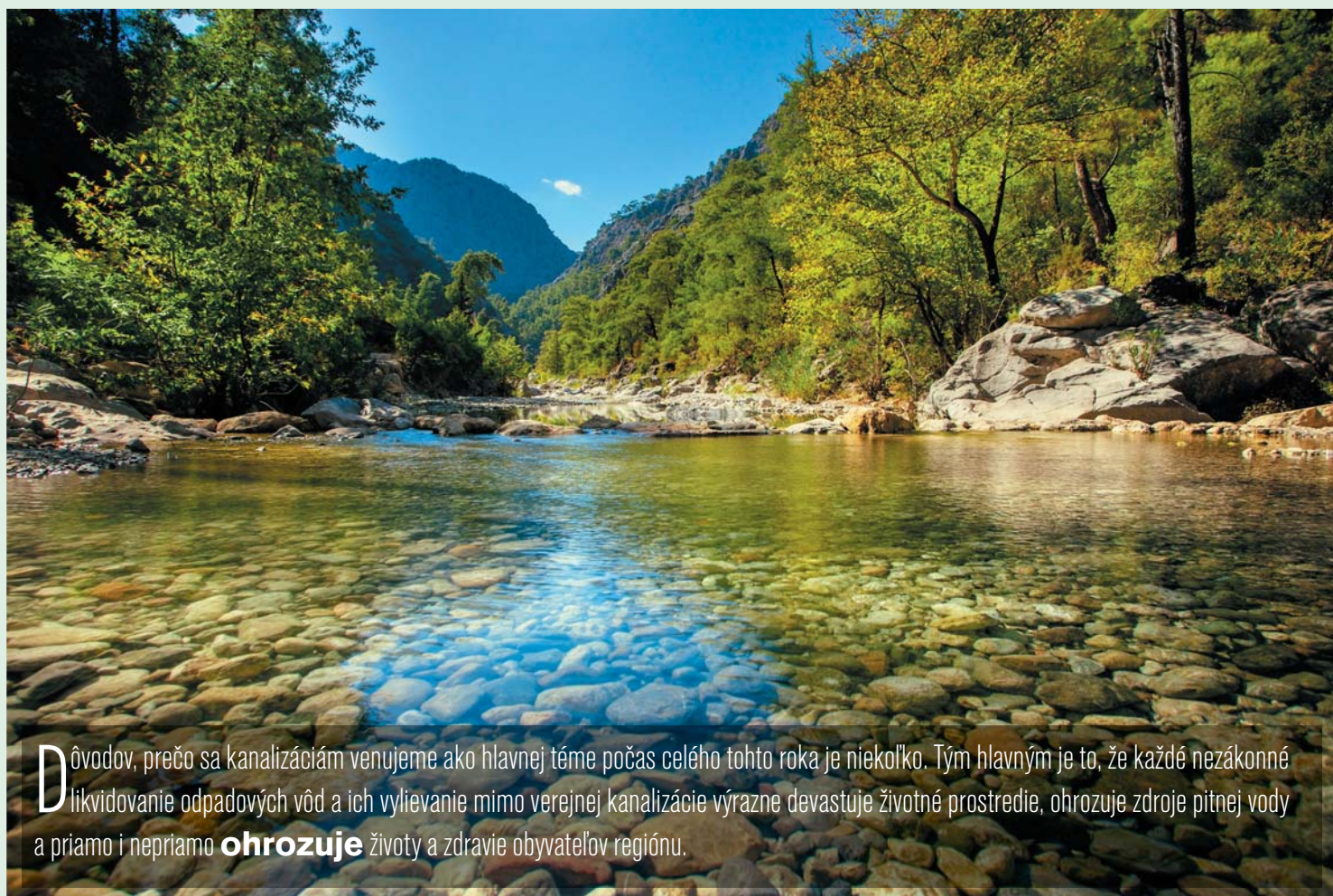
kanalizácie		
počet obyvateľov pripojených na VK	[1]	38 292
- z toho pripojených na ČOV	[1]	37 543
počet obcí s VK	[1]	14
dĺžka VK	[km]	146
počet kanalizačných prípojok	[1]	7 570
počet ČOV	[1]	3
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	69
výška základného imania	[tis. EUR]	7 870
výnosy	[tis. EUR]	3 852
náklady	[tis. EUR]	3 648
investície	[tis. EUR]	7 790
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	167
h. výsledok po zdanení	%	4,3



generálny riaditeľ  
Ing. Milan Mojs,  
vo funkcii od 01. 06. 2011

# Riziká nenapojenosti na verejnú kanalizáciu

## Sú aj takí ľudia, ktorí si vodotesnosť žumpy sami úmyselne narušia, aby ušetrili



Dôvodov, prečo sa kanalizáciám venujeme ako hlavnej téme počas celého tohto roka je niekoľko. Tým hlavným je to, že každé nezákonné likvidovanie odpadových vôd a ich vylievanie mimo verejnej kanalizácie výrazne devastuje životné prostredie, ohrozuje zdroje pitnej vody a priamo i nepriamo **ohrozuje** životy a zdravie obyvateľov regiónu.

Po príklady nemusíme chodiť ďaleko. Ak má občan na dvore žumpu, ktorá niekedy možno aj bola vodotesná (pripustíme túto možnosť!), tak po čase sa z nej zákonite musela stať pretekajúca nádoba. A odpadové vody (vrátane fekálií) sa časom z nej začali dostávať do jeho vlastnej a pravdepodobne aj do susedovej studne.

Dôkazov toho je viac ako dosť. Za všetky uvedme aspoň fakt, že z rozborov vôd z individuálnych domových studní, ktoré Východoslovenská vodárenská spoločnosť (VVS) Košice pravidelne organizuje pri príležitosti Svetového dňa vody vyplýva, že **každoročne** cca 30 až 37 percent vôd z týchto zdrojov **nevyhovuje** hygienickým normám neraz aj pre päť až desaťnásobné prekročenie povoleného limitu dusičnanov (50mg/l).

V okrese Trebišov bola dokonca analyzovaná vzorka vody z domovej studne s obsahom 563 mg/l.

A ešte jeden príklad. Občan, ktorý nie je napojený na verejnú kanalizáciu alebo nevyužíva ponuku vodárenskej spoločnosti na odvoz a profesionálne zlikvidovanie svojho odpadu v čistiarni odpadových vôd, v snahe ušetriť dá obsah svojej žumpy radšej vyviezť kamarátovi z družstva. Ten mu za fľašku domácej pálenky **rozheganou** a **pretekajúcou** cisternou vyvezie obsah žumpy kamsi do poľa, do potoka alebo len tak na okraj dediny.

Takýto človek by si však mal uvedomiť, že raz sa mu to vráti. Aj s úrokmi. Aj v 21. storočí totiž straší napríklad **methemoglobinémiá**, pod ktorú sa podpisujú dusičnany bezprostredne ohrozujúce život najmä ma-

lých detí, ak sa vo väčších koncentráciách dostanú do vodných zdrojov, napríklad do domových studní tým, že poblízku situovaná žumpa nie je vodotesná. Pripomeňme, že dusičnany reagujú v krvi s hemoglobínom za vzniku methemoglobínu, ktorý môže spôsobiť zastavenie dýchania a okamžitú smrť.

A nie je žiadnym tajomstvom, že methemoglobinémiá je hrozbou všade tam, kde sa odpadové vody, najmä domové splašky likvidujú rôznymi **nezákonnými** spôsobmi.

Problematiku bližšie objasnil Ing. Ľubomír Krcho, **vedúci útvaru pitnej vody a odpadovej vody, Západoslovenská vodárenská spoločnosť (ZsVS) Nitra**: Žumpové vody ako také neobsahujú dusičnany. Priamou kontamináciou pitnej vody žumpovými vo-



dami sa nezvyšuje koncentrácia dusičnanov v spodnej vode. K zvýšeniu koncentrácie dusičnanov v spodnej vode však môže dôjsť až v prípade priameho vypúšťania žumpových odpadových vôd/kalov na pôdu. Pôsobením **pôdnych baktérií** môže za vhodných podmienok nastať **oxidácia dusíkatých látok** (v prípade žumpových vôd ide o vysokú koncentráciu amoniakálneho dusíka na úrovni cca 80-120 mg/l) až na dusičnany a až tak následne dôjde k zvýšeniu koncentrácie dusičnanov v spodnej vode.

## Skúsenosti vodárenských spoločností

**Ing. Štefan Elek, vedúci oddelenia vodárenských koncepcií, Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS):**

Bežné sú prípady, keď vlastníci nehnuteľností majú žumpy, ktoré nie sú vodotesné - v niektorých prípadoch preto, lebo sú za hranicou životnosti, t. j. staré, ktoré už stavebne nevyhovujú, v iných prípadoch však môže ísť aj o novšie žumpy, pri ktorých bola úmyselne poškodená ich vodotesnosť, aby vývoz obsahu žumpy nebolo potrebné zabezpečovať tak často, resp. vôbec nie, keďže vývoz jej obsahu je spojený s nemalými nákladmi.

Ďalšiu skupinu predstavujú vlastníci nehnuteľností so žumpou, z ktorej obsah možno nepresakuje do podlažia, ale ju vyprázdňujú pokútnymi spôsobmi - napríklad kalovým čerpadlom do blízkeho toku alebo nejakej prehlbeniny, či inak do terénu, kde vsiakne, prípadne obsah žumpy vypúšťajú do záhrady, pričom toto považujú za určitý spôsob hnojenia.

A do tretice by som spomenul tých vlastníkov nehnuteľností, ktorí si zabezpečia odvoz obsahu žumpy „lacnejšími“ spôsobmi - cez nelegálnych vývozcov žúmp, ktorí za nižší poplatok odvezú fekálie a vypustia zadarmo na nevhodnom mieste (najbližšia kanalizačná šachta, potok, určité „skryté“ miesto za obcou a podobne). Keďže za vypustenie nemusia nič zaplatiť, ich „služba“ je lacnejšia.

**Ing. Magdaléna Nebusová, vedúca prevádzky kanalizácií a ČOV, Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť (PVPS), Poprad:**

Stretávame sa s dvomi formami nezákonnej likvidácie odpadových vôd. Je to napojenie sa na verejnú kanalizáciu bez zmluvného vzťahu a vypúšťanie odpadových vôd v rozpore s množstvom skutočne odobratej pitnej vody v nadväznosti na uzatvorenie zmluvy o dodávke pitnej vody a odvádzaní odpadových vôd. Ak je zmluvne určené stočné na základe vodomeru, to znamená, že aké množstvo vody producent odobral z verejného vodovodu, taký istý objem vypustil do verejnej kanalizácie, ale v skutočnosti vypúšťa odpadové vody z ďalšieho - nepriznaného zdro-

ja. Môže to byť vlastná studňa, skryté odvádzanie zrážkových vôd, rôzne formy drenážnych zariadení.

**Eugen Vincze, vedúci ČOV, KOMVaK Komárno:**

Máme veľmi negatívne skúsenosti s takými formami nezákonného likvidovania odpadových vôd, ktoré majú dopad na prevádzku kanalizačnej siete i samotných čistiarní odpadových vôd. Ide najmä o nedovoľené vypúšťanie odpadových vôd bez predchádzajúceho predčistenia na lapačoch tukov z reštauračných objektov, ktoré zanášajú nielen kanalizačné prípojky, ale i samotnú sieť. Taktiež nemalé problémy nám pri prevádzkovaní čistiarní odpadových vôd spôsobuje vypúšťanie, resp. vymývanie technologických zariadení z pracovní, umývačiek áut, ktoré sa nesprávne prevádzkujú alebo nie sú vybavené zachytnými zariadeniami alebo predčistiacimi zariadeniami. Ďalšie skúsenosti sa týkajú vývozu žumpových vôd, ktoré v niektorých prípadoch dosahujú kvalitu kalov!

## ... a riešenie?

Čo všetko robia a môžu robiť vodárenské spoločnosti pre elimináciu dopadov nezákonného likvidovania odpadových vôd?

**Ing. Štefan Elek, BVS:**

Rozširujeme a budujeme nové kanalizačné siete, aby sa mohli objekty pripájať na kanalizáciu, čím sa zaručí





likvidovanie odpadových vôd zákonným spôsobom. Zároveň sa prostredníctvom Odboru kvality vôd a environmentálnej politiky aktívne podieľame na presadzovaní environmentálnych záujmov BVS v externom prostredí pripomienkovaním legislatívy vo vodárenskej oblasti, vyjadrujeme sa k plánom miest a obcí a pod. Naša spoločnosť šíri osvetu v oblasti ochrany životného prostredia, vzdeláva žiakov základných, stredných a vysokých škôl, poukazuje na problém nezákonného likvidovania odpadových vôd aj prostredníctvom programu Modrá škola – Voda pre budúcnosť.

### Ing. Magdaléna Nebusová, PVPS:

Odhaliť nezákonných producentov sa našej spoločnosti darí kontrolou napojenosti nehnuteľností a potencionálnych producentov formou zisťovania priamo v teréne. Je to overovanie skutočností uvedených v zmluve o odkanalizovaní odpadových vôd, kde sa predovšetkým overuje napojenosť, respektíve alternatívne riešenie napojenia zrážkových vôd, plocha a kategória odkanalizovaných plôch. Naša spoločnosť vykonala celoplošnú kontrolu producentov v regióne našej pôsobnosti a venuje sa tejto činnosti aj naďalej jednorazovými, cielenými, alebo náhodnými kontrolami napojenosti na verejnú kanalizáciu.

Ako ťažšie zistiteľná a dokázateľná sa ukazuje oblasť odkanalizovania vôd z vlastných zdrojov. Niektorí producenti vlastný zdroj nepriznajú z dôvodu ekonomickej výhody na ich strane ako aj vyhnutiu sa ďalších nákladov a starostí s osadením a ciachovaním vlastného vodomera na studni. Tieto studne je ťažko lokalizovať, môžu byť aj vo vnútri nehnuteľnosti, respektíve sú včlenené do vnútorného prostredia producenta.

Zložité, ale možné je vyhľadanie a dokázanie napojenia drenážnych vôd, s čím máme tiež skúsenosti. Stretávame sa s pokusmi vyhnúť sa spočítaniu zrážkových vôd inštalovaním rôznych zdržných nádob, retenčných nádrží, či odvádzaním vôd na voľnú plochu.

### Eugen Vincze, KOMVaK:

Pre zlepšenie situácie s nelegálnou likvidáciou odpadových vôd je snahou našej spoločnosti zabezpečiť vývoz žumpových vôd do ČOV, a to aj prostredníctvom oprávnených vývozcov, s ktorými je uzavretá zmluva o vývoze so stanovenými podmienkami pre kvalitu a pri malých čistiarniach odpadových vôd i kvantitu dovážaných odpadových vôd.

## Domové čistiarne - ďalší zdroj znečistenia

Snahy slovenských vodárov o novelizáciu zákona číslo 442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách tak, aby každý každý vlastník bol **povinný pripojiť** stavbu alebo pozemok, kde vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu, ak je v obci zriadená, a iné možnosti likvidácie odpadových vôd by už zákon **nepovoľoval** a zároveň by v tomto smere **nepripúšťal** žiadne výnimky a úľavy, **narážajú na odpor** výrobcov a predajcov domových ČOV.

Tí vo svojich reklamách zdôrazňujú, že dnes vyrábané čistiarne pre rodinné domy sú moderné a bezpečné hygienické zariadenia s vysoko sofistikovanými, špičkovými technológiami. Splňajú vraj také

parametre, ktoré vodárenské spoločnosti vo svojich veľkých čistiarniach azda ani nemôžu splniť. Preto nevidia dôvod, aby majitelia domov s takýmto čistiarnami mali byť napojení aj na verejnú kanalizáciu.

Názor slovenských vodárov na túto tému prezentoval investičný riaditeľ VVS Košice Ing. Róbert Hézsely:

*„V našich čistiarniach máme špičkové technológie a odpadové vody dôkladne čistíme. Kvalita nami vypúšťaných odpadových vôd do tokov sa pravidelne monitoruje, vyhodnocuje a musí spĺňať všetky predpísané limity. A zároveň platí, že všade tam, kde je verejná kanalizácia vybudovaná, je pre každého **lacnejšie a jednoduchšie** sa na ňu napojiť než by si mal sám kupovať drahú čistiareň. Ak sa odpadové vody čistia centrálné, je to nielen lacnejšie, ale aj kvalitnejšie.“*

Ale celá záležitosť má podľa Ing. Hézselyho aj druhú stranu mince: *„Máme veľmi zlé skúsenosti s majiteľmi rodinných domov, ktorí si domové čistiarne namontovali, no po čase sa o ne prestali starať a nakoniec z tých špičkových zariadení zostali len preplnené a zapáchajúce žumpy ako ďalší zdroj znečistenia v obci.“*

## Zmluvy o budúcnosti zmluvách

Najúčinnejšou zbraňou v boji proti nezákonným spôsobom likvidácie splaškov je budovať kanalizácie tam, kde ešte nie sú a pokračovať vo zvyšovaní napojenosti na jestvujúce kanalizácie. Viceprezident Asociácie vodárenských spoločností (AVS) Ing. Stanislav Hreha prednedávnom konštatoval, že nízka napojenosť obyvateľstva na verejnú kanalizáciu v niektorých regió-





noch Slovenska, najmä na východnom Slovensku (53 percent), je hanbou a výsmechom modernej Európy.

**Ing. Peter Ďuroška, investičný riaditeľ, Podtatranská vodárenská spoločnosť (PVS), Poprad:**

Pri príprave investičnej akcie sa urobí podrobná analýza novonapojených odberateľov. S každým sa uzatvorí zmluva o budúcom napojení na kanalizáciu alebo vodovod. Štandardne robíme nové investície iba tam kde je záujem o napojenie a s pripojením nemáme problémy. Chcel by som ešte dodať, že pracovníci Podtatranskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti (PVPS) kontrolujú podľa plánu lokality kde je predpoklad čiernych odberov alebo nepovoleného vypúšťania vôd.

**Eugen Vincze, KOMVaK:**

Pre zvýšenie napojenosti na vybudovanú verejnú kanalizáciu je niekoľko možností: pred začatím výstavby kanalizácie uzatvoriť s potencionálnymi producentmi zmluvu o budúcej zmluve o napojení so stanoveným termínom napojenia po uvedení stavby do trvalej prevádzky, ďalej je to nepopulárna kontrola vývozu splaškov po kontrole množstva odobratej vody z verejného vodovodu a v každom prípade **potrebná zmena legislatívy**, ktorá by zaviazala vlastníkov nehnuteľnosti k povinnému pripojeniu sa na verejnú kanalizáciu.

**Ing. Štefan Elek, BVS:**

Povinnosť pripojenia nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu tam, kde vybudovaná je, vyplýva vlastníčkovi nehnuteľnosti zo zákona číslo 442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách. Vodárenská spoločnosť však nemá právny titul požadovať od vlastníka

pripojenie alebo sankcionovať nepripojenie. Určitú možnosť ale majú starostovia obcí, ktorí skôr nepriamo môžu vplyvať na predmetnú problematiku – kontrolovaním a vyžadovaním potvrdenia spôsobu likvidácie odpadových vôd (napríklad doklad o vývoze obsahu žumpy v primeranej periodicite). BVS dáva podnety starostom pri rôznych príležitostiach na to, aby vo svojej obci občanov primäli k tomu, aby sa pripojili.

**Ing. Magdaléna Nebusová, PVPS:**

So starostami obcí máme pri overovaní producentov odpadových vôd dobrú spoluprácu, poskytujú nám zoznamy obyvateľov a ich reálne možnosti napojenia na kanalizáciu. Chcem len pripomenúť, že napojenie na verejnú kanalizáciu v prípade, že sa táto v obci nachádza, vyplýva zo zákona. Napojenosť obyvateľov je vysoká, producenti majú záujem napojiť sa na verejnú kanalizáciu. Prípady nenapojenia sa sú často podmienené finančnou nákladnosťou realizácie a nie neekologickým zmyslaním. Vo väčšine však ide o starších, osamelo bývajúcich ľudí.

**Ing. Róbert Hézsely, VVS:**

V súvislosti so zmluvami o budúcich zmluvách som pre médiá raz povedal, že zbytočné je stavať kanalizáciu, na ktorú sa neskôr nikto nenapojí, aj keď si myslím, že napojenie na verejnú kanalizáciu by malo byť v záujme samotných starostov i občanov, v záujme životného prostredia. Realita je ale taká, že **ľudia špekulujú**. Ide o to, aby občan nemohol špekulovať o tom, či sa napojiť alebo nie. Ak v dome býva, určite produkuje odpad a tak musí byť jasné, ako ho likviduje. Myslím si preto, že naozaj by malo byť zo zákona povinné, aby sa na verejnú kanalizáciu, ak je v obci vybudovaná, občan musel napojiť.

## Vodárne pomáhajú starostom

Vodárenské spoločnosti zápasia v mnohých regiónoch s nízkou napojenosťou na verejnú kanalizáciu, pod ktorú sa (objektívne) podpisuje zlá sociálna a ekologická situácia v mnohých rodinách, ale oveľa častejšie je za tým len špekulantstvo a vypočítavosť – aj takí, ktorí na to majú, hľadajú všelijaké pokútne cestičky ako ušetriť.

Na ťahu sú teda vodárenské spoločnosti, ale aj priatelia miest a najmä starostovia obcí, z ktorých mnohí úspešne presvedčajú svojich spoluobčanov o potrebe napojiť sa na verejnú kanalizáciu a jej význame pre život človeka a jeho zdravie.

Ako to už v živote býva, niektorým starostom sa v tomto smere darí viac, niektorým menej. A navyše, ak starosta tvrdo pôjde proti svojim občanom a bude im hroziť pokutami, ak sa nenapoja, riskuje, že ho viac nezvolia.

Sú aj starostovia, ktorí nemajú dostatočné vzdelanie na to, aby vedeli fundovane a na úrovni argumentovať v prospech napojenia sa na kanalizáciu. Vodárenské spoločnosti s nimi úzko spolupracujú, organizujú pre nich semináre a inštruktáže.

Pripravujú pre nich písomné a audiovizuálne materiály a podklady, aby vedeli svojim občanom vysvetliť, že odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd dnes nie je **luxus** ani **nadbytočnosť**, ale nevyhnutnosť a že rôznymi pokútnymi spôsobmi likvidovania odpadových vôd **škodia** predovšetkým sami sebe.

(fur.)

Foto: archív redakcie

## Poznámka

# Tzv. diamantová voda - zázrak alebo dobrý džob?

Svetom vládnu rôzni špekulanti, sú medzi nimi aj takí, ktorí dobre zarábajú na vode vychvaľujúc jej nejestvujúce účinky. Hitom posledných dní je napríklad tzv. diamantová voda, ktorej výroba je opradená tajomstvom rovnako ako aj jej účinky. K jej výrobe sa totiž používa hudba a špeciálne číselné kódy.

Jedna z charakteristík tejto zázračnej tekutiny je tá, že "prišla ako dar našej planéty, ktorú má uzdraviť a zregenerovať, pretože je už veľmi znečistená." Aby sa však mohla naša Zem skutočne očistiť, **je potrebné**, aby sa diamantová voda **čo najviac rozširovala** medzi ľuďmi a dostávala sa ďalej do riek, jazier a morí, vysvetľujú propagátori vraj zázračnej vody.

Medzinárodná encyklopédia Wikipédia o diamantovej vode píše, že to má byť (podľa ľudových liečiteľov, parapsychológov a praktikovateľov podobných profesií) pramenitá voda, v ktorej bola **zrýchlená vibračná frekvencia**. Je to voda, ktorá reaguje na želania a úmysly toho, kto ju používa a otvára tak cestu k vyššiemu vedomiu a poznaniu.

Tzv. **diamantová voda** údajne vznikla z **obyčajnej pitnej vody** technológiou vyvinutou Francúzom Joël Ducatillonom a zahŕňa vedu čísel (niekde prekladanú ako číselné kódy) a hudbu. Ľudia, ktorí sa s ňou už stretli, sa delia na spokojných užívateľov a kritikov, ktorí tzv. diamantovú vodu označujú za blud a technológiu jej výroby za pavelu.

**Nadšenci** však zdôrazňujú, že diamantová voda splní nahlas vyslovené pranie užívateľa už tesne predtým, než ju začne piť. Použitie hudby pre prípravu vody spočíva v tom že voda je vystavená piesni ľudového tanca, ktorý sa tradoval v oblasti Kawachi po viac ako 800 rokov. Je živou geometriou založenou na zvuku. Má množstvo rôznych liečivých účinkov, pomôže pri mnohých chorobách a ťažkostiach.

Aby sme pochopili **podstatu údajného zázraku**, musíme na chvíľu odbočiť a zobrať si ako príklad pojem tzv. svätej vody, akú si aj slovenskí veriaci dovážajú domov napríklad z Lúrd alebo aj každá svätená voda, ktorej časť veriacich

mylne pripisuje zázračné účinky. Napríklad na stránkach mariánskeho spravodajstva Magnificat Slovakia sa pod titulkom Zázrak svätej vody píše o tom, že po posvätení vody nastáva veľký zázrak. Obnovuje sa jej jednota, transparentnosť a zostáva dlho svieža. Uzdravuje chorých, vyháňa démonov, posväcuje rôzne predmety a objekty.

Na stránkach sú dokonca dostupné aj **mikrofotografie** údajných molekulárnych zmien vo svätej vode!

Zostaňme ale radšej pri zemi a uveďme, že voda používaná v liturgii je obyčajná voda a aj oficiálne zdroje Katolíckej cirkvi nič nehovoria o zmene podstaty a molekulárnej štruktúry svätej vody, hovoria len o **symbolike vody** a vode ako o prameni života a plodnosti!

Tak napríklad v Katechizme katolíckej cirkvi sa doslova uvádza: „Symbolika vody je významná pre činnosť Ducha Svätého pri Krste, pretože po vzývaní Ducha Svätého sa voda stáva účinným sviatostným znakom nového zrodenia.“

Stáva sa teda znakom, symbolom! A nie zázračnou vodou.

Vráťme sa ale k tzv. diamantovej vode. Pre všetkých, ktorí veria na akékoľvek zázraky, ju ponúkajú mnohí predajcovia; ich adresy možno nájsť na webe.

Pre tých, ktorí v zázraky neveria, je všetko inak: je to dobrý džob s poriadne **predraženou vodou!** Jej predajcovia, aj keď radi zdôrazňujú, že diamantová voda sa medzi ľuďmi už z princípu rozširuje zadarmo, si pýtajú peniaze aspoň za balné. Aktuálna cena zázračnej vody, ktorá lieči vyše sto chorôb, zlepšuje zrak, zvyšuje kvalitu vlasov a nechťov, hojí hnisajúce infekcie, zaháňa gynekologické zápaly a spomaľuje, ba až zastavuje arteriosklerózu, sa pohybuje na úrovni 4 eurá za pol litra v obyčajnej plastovej fľaši.

Podľa predajcov diamantová voda **dokonale** pomáha zastaviť krvácanie – stačí ranu poliať touto vodou a "vloženie potrebnej informácie či prosby", voda **okamžite** reaguje a krvácanie zastaví.

Naozaj dobrý obchod s ľudskou hlúposťou a naivitou!

(fur.)

Starosta Ing. Pavol Bekeš: Bez postupného a dlhodobého vysvetľovania a presviedčania to nepôjde

# Nenapojenosť?

## Špekulanstvo a vypočítavosť!

Spoluprácu s Podtatranskou vodárenskou prevádzkovou spoločnosťou (PVPS) a Podtatranskou vodárenskou spoločnosťou (PVS) sám osobne ako starosta i za celú obec hodnotí pozitívne. „Na každom oddelení týchto spoločností sú ochotní ľudia na vysokej odbornej úrovni, ktorí nám vždy poradia, resp. pomôžu riešiť náš problém,“ hovorí o spolupráci s vodármi Ing. Pavol Bekeš, starosta obce Ždiar v okrese Poprad.

Po absolvovaní Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre, odbor mechanizácia poľnohospodárstva, pracoval osem rokov na Štátnom majetku (ŠM) v Spišskej Belej, neskôr v pivovare Steiger ako obchodný riaditeľ a posledné roky pred nástupom za starostu bol generálnym riaditeľom pivovaru Pilsberg v Poprade. Pre svoju rodnú obec urobí všetko a tak nie div, že sa pred časom pustil do boja s tými, ktorí sa nechceli napojiť na kanalizáciu a odpadové vody likvidovali rôznymi pokutnými spôsobmi. Popradskí vodári ho odporúčali do Vodárenských pohľadov práve pre jeho zanosť ohľadom verejnej kanalizácie.

### Pán starosta, aké formy a metódy preferujete pri zabezpečovaní napojenia na kanalizáciu?

- V prvom rade musím zdôrazniť, že táto otázka sa nedá riešiť hneď a okamžite. My ju riešime skoro päť rokov a sme napojení na jestvujúcu kanalizáciu takmer na 98 percent. Donedávna boli občania pripojení na kanalizáciu, ktorí nemali uzavretú zmluvu, teda neplatili, a občania nepripojení, ktorí nebyvajú dlhodobo v našej obci, len tu majú nehnuteľnosť. Pri každom stretnutí s občanmi i v obecnom spravodaji sme vysvetľovali význam napojenia na verejnú kanalizáciu, presviedčali sme o nutnosti napojenia z hľadiska vplyvu na životné prostredie, aby sa napríklad neznečisťovali potoky, čo by malo negatívny vplyv na vývoj turizmu v našej obci, kde väčšina obyvateľov žije práve z tejto činnosti. Osobne som s občanmi, ktorí neboli napojení, hovoril o význame kanalizácie a tam, kde to nepomohlo, sme v spolupráci s PVS posielali výzvy občanom, v ktorých sa dočítali o zákonných postihoch a o nutnosti napojenia v zmysle zákona.

### Čo by ste zo svojich skúseností radi odovzdali iným starostom na Slovensku?

- Ťažko odovzdávať skúsenosti iným, pretože čo dedina, to iné problémy, iní ľudia. Ale bez postupného a dlhodobého vysvetľovania, presviedčania a venovania sa tomuto problému naplno, riešenie nebude.

### A čo všetko majú robiť starostovia v regiónoch s nižšou napojenosťou na verejnú kanalizáciu? Majú postupovať spoločne? Stretávať sa spolu ohľadom tejto témy, koordinovať svoju prácu, hľadať spoločné riešenia?

- Určite sa musia stretávať, vymieňať si skúsenosti

a poznatky a najvhodnejšie spôsoby postupne aplikovať vo svojich obciach.

### Niektorí starostovia nemajú dostatočné vzdelanie (napr. len strednú školu, ba sú aj starostovia len so základným vzdelaním), aby vedeli fundovane argumentovať v prospech verejnej kanalizácie a nevyhnutnosti napojiť sa. Odkiaľ môžu čerpať poznatky a informácie?

- Určite nie všetci starostovia poznajú príslušné zákony na prevádzkovanie kanalizácie, ČOV a povinnosti vyplývajúce z nich pre obec a pre občana. A práve tu vidím veľký význam spolupráce starostov a vodární. Napríklad starosta môže pozvať odborných zástupcov vodární na stretnutie s občanmi alebo aj na osobné konzultácie o konkrétnom probléme.



### Tí občania, ktorí sa nechcú napojiť na VK, majú pre to rôzne výhovorky i vážne dôvody. Ako to vy vidíte, pán starosta? Je za tým len sociálna situácia, alebo aj niečo iné? Napríklad vypočítavosť?

- V našom prípade to bolo tak, že pred mojím nástupom do funkcie sa nikto nezaoberal ekonomikou prevádzkovania kanalizácie a ČOV. Na konci roka prišla faktúra z vodární, ktorá sa zaplatila z obecnej pokladnice a nikto sa tým ďalej nezaoberal, pretože riešenie problému bolo zdĺhavé a náročné. Občan sa sám

neprihlásil a neuzavrel zmluvu, vodárne to neriešili, pri kolaudácii to tiež nikto neriešil. Rozdiel medzi vybranými poplatkami a nákladmi na prevádzkovanie vodárne vyfakturovali obci a preto neboli aktívne v kontrole napojenia a riešenia daného problému. Ale aby som odpovedal na otázku, tak poviem, že išlo predovšetkým o vypočítavosť a špekulovanie zo strany občanov, ale aj o nezáujem predchádzajúceho vedenia obce riešiť tieto problémy.

### Určite ste aj vo Vašom regióne v poslednom čase zaznamenali prípady, že nezodpovední jednotlivci vhadzovali alebo vypúšťali niečo do miestnych tokov.

- V našej obci našťastie nie sú závody alebo podnikatelia, ktorí vypúšťajú škodlivé látky. Problémom sú len prepady zo žump z miest, kde ešte nie je dobudovaná kanalizácia, alebo kde nie sú domové ČOV. Novú stavbu však už nepovolíme, pokiaľ nemá doriešené vypúšťanie odpadových vôd.

### Asociácia vodárenských spoločností vyšla s iniciatívou na novelizáciu zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách č. 442/2002 Z.z. v tom zmysle, aby každý vlastník bol povinný pripojiť stavbu alebo pozemok, kde vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu, ak je v obci zriadená, a iné možnosti likvidácie odpadových vôd by už zákon nepovoľoval a neboli by v ňom žiadne výnimky a úľavy. Aký je Váš názor, pán starosta, na túto iniciatívu vodárenských spoločností?

- Tam, kde je verejná kanalizácia, som za povinnosť pripojiť sa. Ale v súčasnosti nie sme pripravení na to, aby v zákone neboli výnimky. Sú totiž nehnuteľnosti umiestnené v teréne, kde sa s kanalizáciou jednoducho nedostanete, preto je potrebné postupovať individuálne. Obce s počtom obyvateľov do dvetisíc sú vylúčené z európskych dotácií a z vlastných zdrojov to nezvládnu, takže musia byť náhradné riešenia. Okamžitým zákazom sa nič nedosiahne a mám dojem, ako by si AVS myslela, že jedným nariadením vyrieši danú otázku. Podľa mňa treba skôr dotiahnuť, aby sa aj malé obce - buď samostatne alebo v združení - dostali k možnosti získať európske dotácie a mohli si dobudovať kanalizácie a ČOV a až potom pristúpiť k radikálnym riešeniam.

(fur.)

Foto: archív redakcie





Starosta Ing. Jozef Gajdoš, ktorému sa v boji za napojenosť darí viac ako úspešne

# Čo ľudia ušetria na vodnom a stočnom, to dvojnásobne premrhajú na lekároch a nemocniciach

Pri zabezpečovaní napojenosti na verejnú kanalizáciu sú vodárenské spoločnosti v značnom rozsahu odkázané na starostov obcí. Veľmi totiž záleží na tom, ako oni dokážu získavať ľudí pre dobrú vec. Jedným z takých, ktorým sa v boji za zdravé životné prostredie a napojenosť na kanalizáciu veľmi darí, lebo sa nikdy nevzdávajú, je aj starosta Zemplínskych Hámrov (okres Snina) generálmajor vo výslužbe Ing. Jozef Gajdoš.



Pred rokom, keď sa konalo slávnostné ukončenie projektu Zemplínske Hámre - kanalizácia, médiám povedal, že dovtedy sa nezastaví, kým nebude stopercentná napojenosť. Doslova uviedol: "Ja sa nemám pred čím zastaviť, pretože bojujem za dobrú vec."

Na otázky novinárov dodal, že v obci už len tri domácnosti nie sú napojené na verejný vodovod a používajú vodu z vlastných studní, pričom voda v nich nie je práve najlepšia.

- Predtým bolo takých domácností viac a ja som musel ľudí vyzývať, aby sa napojili, no oni sa oháňali rôznymi dôvodmi, najmä ekonomickými. Keď som im opakovane hovoril ako tou vodou škodia sebe a najmä svojim deťom a nepochodil som, tak som nazlostil a na vlastné náklady dal urobiť rozbory vód z ich studní. Potom som zašiel za nimi s výsledkami i s otázkou: Ľudia, viete čo pijete?! Tu je to čierne na bielom! A to zabralo.

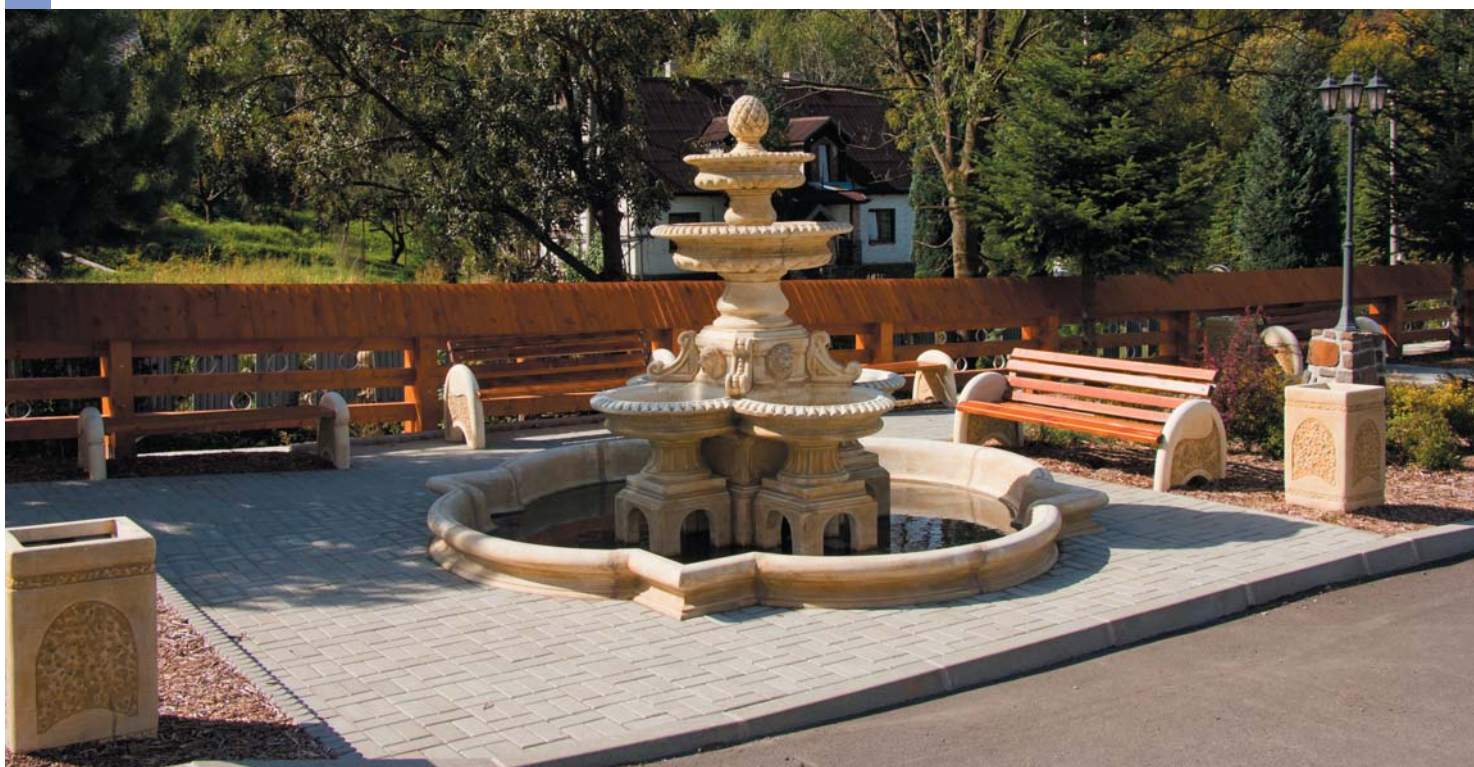
**Budete, pán starosta, rovnako vehementne presviedčať aj tých, ktorí sa nebudú chcieť napojiť na verejnú kanalizáciu?**

- Už v čase, keď sme kanalizáciu začali stavať, sme v obci prijali všeobecné záväzné nariadenie (VZN), v ktorom bolo stanovené päťmesačné pripojovacie obdobie po ukončení výstavby. V prípade, že sa v tejto lehote občania nenapoja a nebudú objektívne dôvody, pre ktoré sa nemôžu napojiť, príde prvá pokuta vo výške 33 eur, do mesiaca ďalšia pokuta vo výške dvojnásobku tejto sumy a keď to nepomôže, podáme na inšpekciu životného prostredia návrh na správne konanie, kde už bývajú mnohotisícové pokuty.

**Idete na to rázne, po vojensky.**

- Pokuty, to je len jedna stránka veci. Tou druhou je naša osвета, v ktorej ruko-





lapne dokazujeme občanom skutočnosť, že znečisťovanie životného prostredia je hlavnou príčinou vysokej chorobnosti v našom regióne. Pevne verím, že zakrátko bude u nás 100-percentná napojenosť na kanalizáciu. Ja už neustúpim, ja sa nemám pred čím zastaviť!

#### **Kanalizácia je jedna vec, napojenosť na ňu druhá, ale predsa len...**

- Viem na čo asi narážate. Žiaľ aj u nás sa ešte nájdu takí, ktorí síce už majú dom napojený na kanalizáciu, ale odpad z chlievov vypúšťajú do potoka, lebo je to pre nich jednoduchšie a pohodlnejšie. Odhadujem, že je ich zopár, ja už asi aj viem ktorí sú to a čoskoro im šliapnem na krk. To môžete pokojne napísať.

#### **Pán starosta, odkiaľ sa u vás vzalo to zaniepanie, ten boj za dobrú vec?**

- Keď som sa po rokoch vrátil do rodnej obce, bola špinavá, zasvinená a srdce ma bolelo najmä z toho, že potok ani nebolo vidieť. Taký bol mútny a zahádzaný! Kde-kto doň hocičo vypúšťal a nenašiel sa odvážlivec, čo by len strčil ruku do tej zápachajúcej vody. Bola to životu nebezpečná žieravina, ktorá by vám ohlodala svalstvo na rukách a zostali by len holé kostičky. A pritom ako malý chlapec som sa v tej vode kúpaval a dokonca som z nej pil. Boli v nej raky a ryby, najmä úhor a pstruh, čo sú indikatory čistej vody.

#### **A vtedy sa to vo vás pohlo?**

- Povedal som si, že musím s tým niečo robiť. Vojsenské povolanie som po odslúžených rokoch zavesil na kliniec a pustil som sa do práce - obrazne povedané - ako generál obce, ako jej starosta. Horšie bolo, že obec bola v totálnom cross defaulte, nebola schopná uhrádzať záväzky, boli exekúcie na jej majetok.

#### **Je o vás známe, že svoj boj o životné prostredie a zdravie ľudí chápete komplexne - voda, kanalizácia, zeleň....**

- V našej obci - na rozdiel od iných - sa nesmie nič vypaľovať. A nielenže sa nesmie, ale všetko zelené, čo

by občan inak spálil, mu na náklady obce odvezieme a spracujeme - štiepkujeme, kompostujeme atď. Pretože aj napriek tejto našej ochote a ústretovosti si mnohí nedali povedať a predsa len vypaľovali a ničili životné prostredie, zaviedol som tvrdý režim.

#### **Môžete o tom konkrétnejšie?**

- Niektorí mi chceli prejsť cez rozum tým, že vypaľovali v noci, ale nepomohli si. Teraz už všetci vedia, že kde sa čo len škrtne zápalkou, hneď som tam aj s pokutovým blokom. Bez ohľadu na ktorúkoľvek dennú či nočnú hodinu. Ako vojakovi mi nerobí problém aj viackrát v noci vstať a vybehnúť do terénu.

#### **Po roku sme sa na Ing. Gajdoša obrátili s otázkou: Aká je, pán starosta, vo vašej obci aktuálna napojenosť na kanalizáciu?**

- Do dnešného dňa sú napojení všetci, ktorí majú splachovacie WC a sú napojení na vodovod. Je však potrebné vybudovať tri pomocné vetvy na súkromných pozemkoch a napojiť šesť domácností, ktoré sa nevedia napojiť do systému gravitačným spôsobom. Tento problém je potrebné dodatočne doriešiť. Sú to vyvolané náklady obce. Ale musím povedať, že tých zvyšných šesť domácností na mňa neustále tlačí, aby to bolo čím skôr.

#### **Pán starosta, ste ešte stále takým zaniepaným bojovníkom za čisté a krásne životné prostredie vo vašej obci a jej okolí alebo ste v tom úsilí už trochu poľavili?**

- Ľudia v obci si konečne uvedomili, že čistota životného prostredia má vplyv na ich zdravie a tak jeho ochrana už chvalabohu nie je výlučne len mojou starostou.

#### **Keď ste miestny potok dali do poriadku, aj vďaka vybudovanej verejnej kanalizácii bol krásny a krištáľovo čistý. Je takým i naďalej?**

- Potok je krásny a čistý, ale stále sa nájdu darebáci, ktorí si ho mýlia s odpadkovým košom a vhadzujú doň najmä PET fľaše. Ale viete ako sa hovorí - dovte-

dy sa chodí s džbánom po vodu, kým ich neprichytím!

#### **Čo by ste poradili starostom, ktorí si nevedia rady s nízkou napojenosťou na kanalizáciu?**

- Všetko je to o uvedomení si následkov nezodpovedného prístupu k vodným zdrojom a k prírode. Mienkotvorné printové i televízne médiá nerobia dostatočnú propagáciu ochrany životného prostredia aj keď v ostatnej dobe častejšie poukazujú na nelegálne skládky, odhaľujú zdevastované zákutia našej prírody. Nejdú do dôsledkov, neukazujú na konkrétnych pachateľov. Mnohí starostovia sú alibisti, prehliadajú lapsusy nezodpovedných občanov, netrestajú porušovanie zákonov. Jediný recept na nápravu stavu na Slovensku je tento: Tvrdé pokuty a u insolventných nútené práce. Dohováranie nepomôže! Ak sa do VZN zapracuje pre občana povinnosť napojiť sa v určitej lehote od ukončenia výstavby kanalizácie a stanovia sa sankcie, potom sa efekt dostaví. Ak nie, tak si starosta môže zodrať topánky aj jazyk.

#### **Asociácia vodárenských spoločností vyšla s iniciatívou na novelizáciu zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách tak, aby každý vlastník bol povinný pripojiť stavbu alebo pozemok, kde vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu, ak je v obci zriadená, a iné možnosti likvidácie odpadových vôd by už zákon nepovoľoval. Ani žiadne výnimky. Aký je Váš názor, pán starosta, na túto iniciatívu vodárenských spoločností? Podporujete ju?**

- Ak chcú občania žiť zdravo, piť kvalitnú pitnú vodu a dýchať zdravý vzduch, tak nemajú iné východisko. Ak to tak nie je z presvedčenia a žiaľ u nás to ešte dlho nebude, tak to treba dať do zákona a bez výnimky, lebo tá potvrdzuje pravidlo. Ľudia si musia uvedomiť, že čo ušetria na vodnom a stočnom, to dvojnásobne premrhajú na cestovnom k lekárovi a na predpis na lieky a pobyt v nemocniciach. (fur.)

**Foto: Marián Horňák**



# Variácie na pitnú vodu

V minulom čísle VP dostali priestor riaditelia vodárenských spoločností, aby prezradili, či sami pijú vodu z vodovodu a či si ju prípadne aj dochucujú, resp. či aj návštevam ponúkajú pohár zdravej vody. V tomto čísle sme umožnili vyjadriť sa osobnostiam, ktorých pracovné zaradenie síce úzko súvisí s vodou, zdravým životným prostredím a hygienou, no nie sú to vodári.

(fur.)

Foto: archív redakcie

## JUDr. Zuzana Zvolenská, ministerka zdravotníctva SR

Pijem vodu z vodovodu a chutí mi. Hostom ponúkam to, čo majú radi. Je však pravdou, že len málokto si vypýta vodu z vodovodu.



## Ing. Peter Žiga, PhD., minister životného prostredia SR

Najradšej pijem vodu izbovej teploty a neochutenú. Vodu mám rád aj ku káve a veľmi ocením dobrý čaj v zimnom období. Vodu u nás radi ponúkame aj návštevam, najmä počas horúceho leta je výborná a osviežujúca. Našu vodu a vodné zdroje si musíme vážiť a chrániť aj pre ďalšie generácie. Je kvalitná a je to bohatstvo našej krajiny a aj preto



má od minulého roka voda charakter strategickej suroviny, ktorá podlieha verejným záujmom.

## MUDr. Jozef Kluchó,

**gastroenterológ, Nové Zámky**, autor prvej slovenskej virtuálnej gastroenterologickej ambulancie [www.gastroenterolog.com](http://www.gastroenterolog.com)

Pijem zásadne len čistú vodu alebo nízkomineralizované minerálky, prípadne čaj. Občas si v reštaurácii dám po obede vodu s citrónom. Žiadne ochutené vody nepijem. Kávu pijem raz až dvakrát denne, a to zásadne len po jedle, vtedy aj s pohárom vody. Tú však pijem v práci priebežne. Mám zásadu, že takmer po každom vyšetrení si dám jeden - dva dúšky vody.



## prof. Ing. Jaroslav Antal, DrSc.,

**Katedra biometeorológie a hydrológie, SPU v Nitre**

V súčasnosti pijem ochutenú vodu len výnimočne, napríklad namiesto alkoholického prípitku pri slávnostných príležitostiach, ak som tam vlastným autom. Počas študijného pobytu v USA som si pripravoval „citrónádu“ namiesto Coca Coly. Pokiaľ som v kancelárii, vodu z vodovodu si nechám odstáť vo fľaške. Doma, na návšteve, v meste a pod. pijem vodu priamo z vodovodu! Čaj pijem pravidelne na raňajky a niekedy namiesto tretej dennej kávy pri pracovných stretnutiach. A čo sa týka významu vody pre zdravie človeka, neskromne poviem, že sa mi darí úspešne rozširovať latinské príslovie: In vino veritas, in aqua sanitas. Aj mnohí moji študenti si ho dávajú do svojich propagačných materiálov. V úvodných prednáškach z hydrológie a hydrometeorológie okrem už spomenutého latinského príslovia často uvádzam a vysvetľujem známe citáty - napríklad z Európskej vodnej charty „Bez vody niet života. Je drahocenná a pre človeka ničím nenahraditeľná“ alebo citát z Antoine de Saint - Exupéryho „Voda! Nemáš ani chuť, ani farbu, ani vôňu! Nemožno ňu opísať! Tebou sa nadvychýname a nevieme, čo si zač. Nemožno povedať, že si potrebná pre život - ty sama si život!“



## BVS využíva moderné technológie



Bratislavská vodárenská spoločnosť, a. s.  
Prešovská 48, 826 46 Bratislava 29  
IČO: 35850370, DIČ: 2020263432, IČ DPH: SK 2020263432  
Zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I,  
oddiel Sa, vložka č.: 3080/B

### VYÚČTOVACIA FAKTÚRA

poradové číslo faktúry: **123456789**

#### 1. ÚDAJE O ODBERNOM MIESTE:

Číslo odberu: OM 0012345  
Technické číslo: 123-00456-000  
Adresa: Veselá ulica 3  
Bratislava  
Odberateľ: Z123456  
Peter Vodáčka  
Pitná Z/3  
800 00 Bratislava

#### 2. PLATOBNÉ ÚDAJE:

Dátum vyhotovenia: 27.03.12  
Dátum splatnosti: 24.04.12  
Dátum dodania: 12.03.12  
Fakturované obdobie: 13.07.11 - 12.03.12  
Bankové spojenie: VUB, a. s.  
Číslo účtu: 35-1004062/0200  
Variabilný symbol: 123456789  
Špecifický symbol: 123456789  
Nedoplatok celkom: **0,00 €**



Faktúru môžete jednoducho zaplatiť aj naskenovaním QR kódu mobilnou aplikáciou Vašej banky.

Vyúčtovanie				
Za dodanie tovaru a služby	Základ DPH v €	Sadzba DPH v %	Suma DPH v €	Suma s DPH v €
Dodanie tovaru a služby	0,00	20	0,00	0,00

Prehľad odpočtov a spotreby vyúčtovacej faktúry č. 123456789							
Obdobie od - do	Číslo vodomera	Počiatkový stav v m³	Konečný stav v m³	Poznámka	Spotreba v m³	Jedn. cena v €	Popis
13.07.11 - 20.02.12	7781678	0	0	hlásenie	0	0,9106	Vodné
21.02.12 - 12.03.12	7781678	0	0	priemer	0	0,9235	Vodné

Rozpis vyúčtovacej faktúry č. 123456789					
Popis	Skutočná spotreba v m³	Faktúracia ODTaS v m³	Vyúčtovanie v m³	Jedn. cena v €	Základ DPH v €
Vodné	0	0	0	0,9106	0,00
Vodné	0	0	0	0,9235	0,00
Základ DPH celkom					0,00

Informatívny prehľad faktúr a úhrad za opakované dodávky tovaru a služby					
Číslo dokladu	Variabilný symbol	Dátum splatnosti	Suma s DPH (€)	Úhrada (€)	Dátum úhrady
		Spolu:	0,00	0,00	

Pre Vaše odberné miesto neboli vygenerované faktúry za ODTaS a bude Vám zaslaná iba vyúčtovacia faktúra do: 11.03.14



Call centrum  
**0850 123 122**

Pri volaní zo zahraničia:  
Tel.: +421 (2) 48 253 111

v pracovných dňoch od 7:00 do 16:00  
Fax: +421 (2) 48 253 510  
E-mail: [sluzby@bvsas.sk](mailto:sluzby@bvsas.sk)



#### Zákaznícke centrum Bratislava

Prešovská 48, 826 46 Bratislava

Zákaznícke hodiny		Zákresy a technické konzultácie	
Pondelok	8:00 - 17:00	Pondelok	8:00 - 17:00
Utorok	8:00 - 15:00	Streda	8:00 - 16:00
Streda	8:00 - 17:00	Piatok	8:00 - 12:00
Štvrtok	8:00 - 15:00		
Piatok	8:00 - 12:00		

#### Obchodná kancelária Senica

J. Mudrocha 650, 905 01 Senica

Zákaznícke hodiny		Zákresy a technické konzultácie	
Pondelok	8:00 - 17:00	Pondelok	8:00 - 17:00
Utorok	8:00 - 15:00	Streda	8:00 - 16:00
Streda	8:00 - 17:00	Piatok	8:00 - 12:00
Štvrtok	8:00 - 15:00		
Piatok	8:00 - 12:00		

**0800 121 333 - DISPEČING/HLÁSENIE PORÚCH - nonstop**

#### POUČENIE:

- Reklamácia správnosti faktúry musí mať vždy písomnú podobu.
- Zmenu odberateľa pri prevode alebo zmene správy nehnuteľnosti je povinný predchodca aj nástupca písomne oznámiť BVS, a. s., pričom je povinný oznámiť aj dátum a stav na vodomere, ku ktorému zmena nastala.
- Pri platbe na číslo účtu: 35-1004062/0200, číslo 35 predstavuje predčísle. V prípade úhrady cez internet, kde nie je možné zadať predčísle, zadávajte číslo účtu v tvare: 350001004062, kód banky 0200. Číslo účtu v tvare IBAN: SK68 0200 0000 3500 0100 4062.
- Všetky platby sa považujú za zaplatené pripísaním zodpovedajúcej sumy platby na účet dodávateľa.
- V prípade vzniku preplatku Vám tento bude zaslaný.
- Vzniknutý preplatok nemusí znamenať, že všetky Vaše záväzky voči našej spoločnosti sú uhradené.

Viac informácií nájdete na [www.bvsas.sk](http://www.bvsas.sk).



Pre optimálny pitný režim odporúčame vodu z vodovodu, pretože...



#### ...je chutná

Testy chutne vód v Bratislave a okolí ukázali, že ľudom voda z vodovodu chutí.



#### ...je kvalitná

Slovensko patrí ku krajinám, ktoré majú najkvalitnejšiu pitnú vodu. Je pravidelne kontrolovaná a spĺňa všetky zdravotné a hygienické normy.



#### ...šetrí životné prostredie

Voda z vodovodu nemá obal (plastové a sklenené fľaše, plechovky), čím znižuje produkciu odpadu. Nespôsobuje znečistenie ovzdušia (nepoužíva žiadne a palivové ani výrobné do-



#### ...ju môžeme pohodlne využívať

Voda z vodovodu nie je potrebné nosiť z obchodu, stačí ju pohodlne napustiť do pohára doma, v práci či škole.

Od marca 2013 BVS postupne prechádza a mení dizajn faktúr a obálok. Zákazníci tak dostávajú nové, plnofarebné faktúry, ktoré okrem fakturačných údajov obsahujú aj posolstvá a dôležité informácie o aktivitách spoločnosti. V rámci približovania sa k zákazníkom a využívania moderných technológií spoločnosť začala na faktúrach uvádzať kódy Pay by square a Invocie by square, ktoré výrazne zjednodušia úhradu faktúr aj ich zaúčtovanie. Pomocou týchto aplikácií pre mobilné telefóny môžu už aj zákazníci BVS pohodlne uhrádzať faktúry za vodné a stočné.

**"Jedine deti vedia, čo hľadajú... pomôžeme im vytvoriť predstavu, aby videli možnosti."**

Bratislavská vodárenská spoločnosť je partnerom výstavy **MOJE MESTO** – prvé detské mesto povolaní na Slovensku. Cieľom tohto projektu je lepšia orientácia detí vo svete profesií. BVS vo svojom prezentačnom stánku priblíži deťom prácu



vodára, či už v teréne alebo prostredníctvom pokusov s vodou, obohatiť ich vedomosti z oblasti vodárenstva a zaujme rôznymi hrami o vode. Deti sa naučia, ako funguje reálny život a povolanie v ňom, nazrú do základní vodárenstva, vyskúšajú si prácu vodára. Putovná expozícia bude umiestnená od 1. júna do 20. novembra 2013 v bratislavskej EUROVEI. Realizuje sa pod záštitou primátora hlavného mesta SR Bratislavy, doc. RNDr. Milana FTÁČNIKA, CSc. Teší nás, že aj BVS sa stala súčasťou edukačného projektu, ktorého cieľom je vybudovať Detské mesto ako vzdelávací program pre deti od 6 do 15 rokov.

## Jarné čistenie lesa

Nadácia BVS zorganizovala pre milovníkov prírody a jarných prechádzok už tradičné jarné upratovanie. Tentoraz sme sa rozhodli vyzbierať odpadky v Karloveskej zátoke. V sobotu 6. apríla 2013 sa o 9:00 hod. vo Vodárenskej záhrade na Devínskej ceste č. 1 stretli zamestnanci BVS a ich rodinní príslušníci. Spoločne sa podarilo vy-



čistiť vyše 2 km úsek. 6 veľkokapacitných kontajnerov sme zaplnili plastovými fľašami, pneumatikami, stavebným odpadom a množstvom rôzneho odpadu. Pre všetkých účastníkov bol po dobre vykonanej práci pripravený vo Vodárenskej záhrade chutný guláš.

**Mgr. Alexandra Maszayová**  
BVS, a. s.



# Čo je nové v LVS, a.s.



## K 31.12.2012 pripojených viac ako 90% z plánovaného počtu prípojk

Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s. ku koncu roku 2012 slávnostne ukončila výstavbu 5-tich veľkých investičných projektov spolufinancovaných z Kohézneho fondu Európskej únie v hodnote viac ako 64 mil. eur. Ukončením nižšie uvedených projektov LVS, a.s. splnila kritérium napojiť obce nad 2000 ekvivalentných obyvateľov v okrese Liptovský Mikuláš v termíne do 31. 12. 2015 v zmysle zákona o vodách.

### Intenzifikácia ČOV Liptovský Mikuláš

Projekt bol zameraný na dobudovanie a zmodernizovanie čistiare odpadových vôd Liptovský Mikuláš. Realizáciou projektu sa zabezpečila kapacita ČOV pre 126 400 EO, čo pokryje potreby aglomerácií a tiež sa zabezpečilo dosiahnutie hodnôt na odtoku do recipientu Váh v súlade s Nariadením vlády č. 296/2005 Z.z. Redukciou vypúšťaného znečistenia z ČOV sa vytvorili podmienky pre zlepšenie stavu najdlhšej slovenskej rieky Váh a vodnej nádrže Liptovská Mara.



### Kanalizácia a ČOV Východná

Projekt riešil vybudovanie splaškovej kanalizácie v obci Východná v celkovej dĺžke 18 095 m, z toho 14 277 m gravitačnej a 3 818 m tlakovej kanalizácie, 701 ks kanalizačných prípojk, 3 čerpace stanice so separáciou pevných látok a čistiare odpadových vôd umiestnenú v katastri obce Hybe s kapacitou 2 300 EO.



### Kanalizácia a ČOV Važec

V rámci projektu bola vybudovaná splašková stoková sieť v obci Važec v celkovej dĺžke 14 545 m, z toho 13 545 m gravitačnej a 1 000 m tlakovej kanalizácie, 714 ks kanalizačných prípojk, 6 čerpacích staníc a čistiare odpadových vôd s kapacitou 2 411 EO.

### Výstavba kanalizácie Beňadiková, Liptovský Mikuláš, Závažná Poruba

Projekt riešil vybudovanie splaškovej kanalizačnej siete v obciach Beňadiková a Závažná Poruba a v mestskej časti Liptovského Mikuláša Stošice. V rámci projektu bolo zrealizovaných 6 093,64 m gravitačnej kanalizácie a 344 kanalizačných prípojk.

### Výstavba kanalizácie Bobrovec, Jalovec, Trstené

Projekt riešil vybudovanie splaškovej kanalizačnej siete v aglomerácii Bobrovec, Jalovec a Trstené. Išlo o dobudovanie kanalizácií. V rámci projektu sa zrealizovalo 5 071 m gravitačnej kanalizácie, 380 m tlakovej kanalizácie, 2 čerpace stanice a 266 ks kanalizačných prípojk.

V rámci posledných dvoch menovaných projektov prebehlo aj pripájanie sa obyvateľstva na vybudované siete, pričom percento napojenia plánovaného počtu prípojk k 31. 12. 2012 prekročilo 90%. Za takéto vysoké percento pripojených producentov patrí vďaka príslušným starostom a pracovníkom spoločnosti, ktorí správnym motivovaním a neúnavnou snahou prispeli ku pripojeniu všetkých tých, ktorí pripojení mohli byť. Výnimkou zostali len neobývané domy, resp. staré domy s vodovodnou prípojkou len do kuchyne.



Nižšie percento napojenia sa očakáva v obciach Važec a Východná, kde je množstvo neobývaných domov. Po konečnom napojení všetkých prípojk vzrastie napojenosť na kanalizáciu v správe LVS, a.s. o cca 10%, čo bude predstavovať cca 80% obyvateľov okresu. Dĺžka kanalizačnej siete vzrástla o 17% na celkovú dĺžku 305 km.

Ing. Tomáš Benikovský  
LVS, a.s.

# Čo je nové Čo je nové v StVPS, a.s.

## Moderne o vode – nový vzdelávací projekt pre slovenské školy

**Chcete sa o vode naučiť viac, chcete učiť modernejšie, zaujímavejšie?**

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. a Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. pripravili v spolupráci s Centrom environ-



Stredoslovenská vodárenská  
prevádzková spoločnosť, a.s.



Podtatranská vodárenská  
prevádzková spoločnosť, a.s.

mentálnej a etickej výchovy ŽIVICA nový vzdelávací projekt pod názvom Moderne o vode.

Hlavným výstupom projektu je vzdelávací softvér pre interaktívne tabule, v ktorom sa v troch témach Voda okolo nás, Voda v domácnosti a Voda pre všetkých, študentov prostredníctvom zaujímavých aktivít oboznámi s pojmami ako virtuálna voda či vodná stopa. Naučia sa ako chrániť vodu a jej zdroje, zistia, čo všetko vplyva na ich kvalitu a dozvedia sa, kde všade a ako využívame vodu.

### Témy softvéru:

#### Voda okolo nás

Táto téma je úvodom do problematiky vody – jej nezaštupiteľného miesta v každej oblasti nášho života. Oboznámte sa s pojmami ako virtuálna voda či vodná stopa. Zistite, koľko vody a na aké činnosti spotrebujete. Nájdite prepojenie medzi našimi potrebami a zásobami vody v iných kútoch sveta.



Voda  
nás spája

#### Voda v domácnosti

Ako sa dostane voda z prameňa do nášho pohára?



Voda  
v domácnosti

Aj napriek tomu, že je kvalitnou a najviac testovanou potravinou na Slovensku, nahrádzame ju balenými alternatívami. Prečo je to tak? Objavte energetický potenciál vody a posúďte environmentálne a sociálne aspekty jeho využívania.

#### Voda pre všetkých

Kvalita vody výrazne ovplyvňuje kvalitu života všetkého živeho. Ako a čím vplyvame na jej znečistenie a ako sa nám tento vplyv vracia? Dozviť sa, ktorá ľudská činnosť sa na znečistení najviac podieľa. Máte možnosť pozrieť sa na celý cyklus znečistenia vo výrobe.

Softvér obsahuje 6 detailne rozpracovaných aktivít, 1 motivačné video, 3 diskusné fóra na aktívnejšiu participáciu študentov, 3 interaktívne kvízy, kvalitné fotografie a grafiku, detailný metodický postup pre učiteľov ku každej aktivite, info-boxy pre hlbšie spoznanie problematiky.

Od mája si môžu softvér po registrácii bezplatne stiahnuť z internetových stránok [www.stvps.sk](http://www.stvps.sk) a [www.pvpsas.sk](http://www.pvpsas.sk) všetci, čo chcú vedieť o vode viac.

**Mgr. Slavomíra Vogelová,**  
**StVPS, a.s.**



## Prieskum stokových sietí – plánovanie, prevencia, kontrola

Dôležitou súčasťou činností vodárenských spoločností je aj prieskum technického stavu kanalizačných potrubí. V Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. bol v roku 2012 úspešne zavedený do prevádzky TV kamerový systém na prieskum kanalizačných potrubí. Tento systém obsahuje pojazdné zariadenie vybavené TV kamerou a 2D a 3D skenerom s meraním deformácie, meraním trhlín a defektov a sklonu potrubia, hardvérové a softvérové vybavenie jedného pracoviska na oddelení kanalizácií pre technika, ktorý vyhodnotí údaje z prieskumu.

TV prieskum technického stavu kanalizačných potrubí sa vykonáva s cieľom plánovania opráv, zabezpečovania podkladov na obnovu stokových sietí, riešenie havarijných stavov a zisťovanie kvality realizovaných stavieb preberaných do prevádzkovania. V roku 2012 bolo týmto spôsobom preskúmaných 31 173 m kanalizačných potrubí a bolo vykonaných 124 inšpekcií TV kamerovým systémom. Na základe merania deformácií potrubia a priebežných sklonov potrubia je mož-



né vyhodnotiť kvalitu nových preberaných stavieb stokových sietí a takisto zadať podmienky kvality pre investície v oblasti výstavby stokových sietí pre projektantov a investorov.

Najčastejšou príčinou porúch stokovej siete je opotrebovanie prevádzkou. Ďalšími príčinami sú chyby materiálu, nekvalitné vykonanie stavebných prác a zvýšené vonkajšie

namáhanie. V roku 2012 bolo odstránených 773 porúch, z toho 393 bolo odstránených upchávok.

Z celkového počtu 773 odstránených porúch bolo 433 na stokách, 241 na objektoch a 99 na kanalizačných prípojkách.

**Mgr. Slavomíra Vogelová,**  
**StVPS, a.s.**

## Čo je nové v PVPS, a.s.



Podtatranská vodárenská  
prevádzková spoločnosť, a.s.

V mesiaci **máj 2013** spoločnosť vyhlásila pre žiakov základných škôl ďalšiu sériu regionálnych súťaží. Tento rok si školáci vo veku od 8 do 15 rokov môžu vyskúšať svoju fantáziu a nakresliť komix na tému „**Voda naša každodenná**“. Maximálny rozmer kresby je formát A3. Svoje práce môžu zasielať na adresu spoločnosti do **7. júna 2013**. Pre najšikovnejších autorov sú pripravené zaujímavé reklamné darčeky. Vyhodnotenie prác je plánované v polovici mesiaca jún 2013.

Výsledky budú zverejnené na internetovej stránke [www.pvpsas.sk](http://www.pvpsas.sk) a v ďalšom pripravovanom čísle časopisu Vodárenské pohľady.

**Ing. Božena Dická, PVPS, a.s.**





# Čo je nové vo VVS, a.s.



## VVS, a.s. oslavuje 10 rokov

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. oslavuje 10. výročie vzniku.

Od roku 2003 prešla mnohými progresívnymi zmenami, dnes predstavuje stabilnú a modernú, zákaznícky orientovanú vodárenskú spoločnosť. Úspešným a aktívnym projektom Čisté obce prezentuje od roku 2006 i ambíciu chrániť životné prostredie konkrétnymi krokmi. Už v roku 2009 ho Asociácia priemyselnej ekológie na Slovensku a Ministerstvo životného prostredia SR ocenili ako významný ekologický počin zameraný na zamedzenie nelegálnej likvidácie obsahu žump Národnou podnikateľskou cenou za životné prostredie v SR. VVS, a.s. je lídrom na Slovensku v realizácii investičných projektov zameraných na zvýšenie percenta napojenosti obyvateľov na kanalizáciu a vodovod. Od roku 2003 má za sebou 15 ukončených veľkých projektov kofinancovaných s EÚ.

Výsledky desaťročnej investičnej výstavby sa odrazili i na dĺžke kanalizačnej siete, ktorá v roku 2003 mala 1318 km a dnes už 2287 km a aj v dĺžke vodovodnej siete. Tá vzrástla na 6071 km, pričom pred 10 rokmi mala dĺžku len 4817 km. Paralelne s dĺžkou sietí narastala aj hodnota majetku spoločnosti. Navýšenie z pôvodnej hodnoty k 31. 12. 2002 – 304 664 111 EUR dosahuje k 31. 12. 2012 541 595 949 EUR. Pre mestá a obce ako akcionárov spoločnosti to za 10 rokov znamená zvýšenie hodnoty majetku vodárenskej spoločnosti o 78% (v účtovnej hodnote 236 931 838 EUR).



Pri príležitosti jubilea pripravila VVS, a.s. niekoľko aktivít zameraných na širokú verejnosť.

Pre študentov na východe Slovenska vyhlásila **súťaž pri príležitosti 10. výročia** jej vzniku. Cieľom súťaže venovanej špeciálne študentom stredných škôl je vytvoriť priestor na zamyslenie sa nad významom vody, životne dôležitej tekutiny, a to kreatívnou formou, ktorá navyše bude ocenená.

### Súťaž má 2 kategórie:

#### 1. Kolobeh vody - grafické/výtvarné stvárnenie kolobehu vody

– návrh vizualizácie kolobehu vody, ktorý by sa mohol stať aj podkladom (pomôckou) na výučbu o vode pre deti ZŠ (učivo 5. ročníka).

2. **Zdravie po kvapkách** – článok do lifestyle časopisu o vplyve vody na zdravie človeka, pitie vody ako súčasť zdravého životného štýlu, správny pitný režim...

Vítaz v obidvoch kategóriách získava špičkový iPhone, originálnu Pitnú fontánku a 500 ks setov školských pomôcok s logom VVS pre svoju školu.

VVS, a.s. v rámci osláv jubilea **vyhlasuje i mesačný Generálny pardon** na nelegálne odvádzanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie. Projekt Generálny pardon je vyhlásený od 29. mája do 29. júna 2013.

Je v súlade s aktivitami VVS, a.s. určenými na ochranu životného prostredia.

V tomto období realizuje vodárenská spoločnosť rozsiahlu akciu na odhalenie nelegálnych prípojok pomocou najmodernejšej a zároveň veľmi jednoduchej



metódy na báze generátora pary.

Generálny pardon sa týka len dobrovoľne prihlásených zákazníkov, ktorých prípojku predtým neodhaliť pracovníci VVS, a.s. Majitelia nehnuteľností v oblastiach v správe sietí VVS, a.s. sa môžu pokojne prihlásiť na zlegalizovanie prípojky priamo v zákaznických centrách VVS, a.s..

V prípade, že nelegálne pripojenia budú odhalené pracovníkmi VVS, a.s., generálny pardon sa na ne nevzťahuje a majiteľom nehnuteľností hrozia sankcie podľa zákona.

**Foto: archív redakcie**



## VVS, a.s. ukončila výstavbu vodovodu v Rakovníci

VVS, a.s. v marci tohto roku úspešne ukončila ďalší z množstva projektov spolufinancovaných z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj v rámci Operačného programu Životné prostredie Rakovníca - vodovod.

Realizáciu projektu sa vybudovalo 5922 m vodovodnej siete, ktorá má zabezpečiť dostatočné množstvo pitnej vody pre 590 obyvateľov obce Rakovníca. Umož-

nilo sa tak zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva zabezpečením dodávok pitnej vody z hľadiska kvality a kvantity. Vybudovaním tejto vodohospodárskej infraštruktúry dôjde ku zvýšeniu životnej úrovne obyvateľstva, zníženiu regionálnych rozdielov v rámci Slovenska a Európskej Únie a tým ku zvýšeniu životného štandardu, rozvoju turizmu a podnikateľského prostredia. Výstavba projektu začala v októbri 2010, celkové náklady na realizáciu sú 1 786 804,04 EUR.

**Mgr. Adriana Marušinová**

## Čo je nové v SEVAK, a.s.



### Úpravňa vody Nová Bystrica - rekonštrukcia homogenizačných a sedimentačných nádží, technológie rýchleho a pomalého miešania

V roku 1983 bola uvedená do prevádzky úpravňa vody v Novej Bystrici, do ktorej je privádzaná voda z povrchového zdroja – z vodárenskej nádrže Nová Bystrica. Po jej úprave je z úpravne dopravovaná pitná voda do Čadce a do Žiliny.

Úpravňa vody bola vybudovaná ako dvojstupňová s kapacitou 200 l.s<sup>-1</sup> tak, že pred otvorené pieskové filtre boli predradené sedimentačné nádrže s pomalým miešaním a kónickými dnami na usadzovanie sedimentov. Pred sedimentačnou nádržou bol predradený objekt čistenia - homogenizačné nádrže s rýchlym miešaním. V roku 1987 bola úpravňa dobudovaná na súčasnú kapacitu 700 l.s<sup>-1</sup>.

Dve homogenizačné nádrže boli vybavené dvomi vertikálnymi turbínovými miešadlami, každé s príkonom 3,55 kW. Miešadlá boli v prevádzke nepretržite 29



rokov až do roku 2011, kedy bola vykonaná stavebná a technologická rekonštrukcia objektu čistenia. Pôvodné miešadlá boli nahradené novými miešadlami, každé s príkonom 0,73 kW.

Šesť sedimentačných nádrží bolo vybavených šiestimi vertikálnymi miešadlami, každé s príkonom 1,5 kW a zabezpečovali agregáciu a separáciu suspenzie nepretržite 30 rokov až do roku 2012, kedy bola vykonaná stavebná a technologická rekonštrukcia sedimentačných nádrží. Pôvodné miešadlá boli nahradené novými lopatkovými miešadlami z nehrdzavejúcej ocele, každé s príkonom 1,5 kW a regulovateľným počtom otáčok v rozmedzí 4,104.min.<sup>-1</sup> až 7,356.min.<sup>-1</sup> pomocou meničov frekvencie. V závislosti od kvality surovej vody, dávkovaného množstva a druhu koagulantu a teploty upravovanej vody je možné požadovaný stredný rýchlostný gradient plynule nastavovať v rozmedzí 50 až 120 s<sup>-1</sup> a následne v maximálnej miere optimalizovať proces agregácie.

Fotografie dokumentujú stav pred a po rekonštrukcii sedimentačných nádrží a miešadiel.

Ing. Jozef Vrábel, SEVAK, a.s.

Foto: archív SEVAK, a.s.

# Vodárenský regulátor – je potreba ďalší úrad?

V posledných mesiacoch zorganizovalo Ministerstvo životného prostredia (MŽP) niekoľko akcií (kulatých stolů a konferencií) týkajúcich sa oblasti regulácie vodárenstiev, ktorá jinak spadá do kompetencie Ministerstva zemédelství (MZe). Postup MŽP je veden zájmom zajišti budúci dotace do vodohospodárskej infraštruktúry po roce 2013. Evropské peníze jsou prý ohrozeny, pokud Česká republika nezřídí regulační úřad, tak alespoň vyznívají závěry z více než dvou let staré zprávy Evropské komise. A protože si je MŽP vědomo složitosti takového návrhu, zazněl namísto původního návrhu na zřízení nového úřadu návrh alter-

nativní. Místo nové regulační instituce lze teoreticky využít stávajícího Energetického regulačního úřadu (ERÚ) posílením jeho kompetencí. Ač jsou všechny tyto úvahy postaveny historicky na reálných základech – doporučení týkající se zřízení nezávislého regulačního úřadu zmínila několikrát ve svých písemných zprávách Evropská komise (EK) a poprvé se tak stalo již v roce 2004 – je zbytek jinak jistě plodné diskuse postaven na pokřiveném vnímání faktů a české reality.

Více než dvacetiletý autonomní vývoj v českém vodárenství nelze v tomto směru opominout a nepřizpůsobit úvahy stavu, kdy je vlastnictví majetku výrazně fragmentováno. Ministerstvo zemědělství jako již dlouholetý gestor dané oblasti několikrát upozornilo, že s ohledem na počet subjektů a rozmanitost vztahů není možno regulovat vodárenské subjekty jednotlivě. Současně je regulace postavena na teoretickém principu kontroly ex post, kdežto koncentrovaná regulace v rukách třeba i ERÚ by vyžadovala diametrálně odlišný přístup kontroly ex ante, tedy regulace „schvalovací“, nikoli „kontrolní“.





Předně je proto třeba znovu konstatovat, že regulační úřad, který by dohlížel na vlastníky vodohospodářské infrastruktury a zejména (jak si žádá EU) na její provozovatele, je z hlediska nejasných požadavků na jeho fungování nerealizovatelný. Jak vyplynulo z nedávné prezentace zástupce EK pana Christose Gogose, EK vidí přínos nezávislého regulátora ve dvou hlavních směrech: zajištění rovných podmínek na trhu včetně kontroly smluvních vztahů a regulace cen za realizované služby. Zastavíme-li se u cen, nelze tento bod vidět jinak než jako požadavek na přímé schvalování cen (kontrola ex ante). Jak jinak totiž interpretovat stav, kdy byla v nedávné době schválena ministerstvem financí (MF) změna v oblasti výpočtu příměřeného zisku, která má platit od příštího roku, a tím byla odstraněna hlavní výtky, kterou opakovaně anoncovali experti EK. V současné době je tato metodika ještě otevřena diskusi. Podle odborníků na danou oblast bude nový přístup blízký přístupu podle Operačního programu Životní prostředí (OPŽP), jenž EK přímo schválila a doporučuje podle něj postupovat - být s určitými odchylkami, které jsou předmětem kritiky některých expertů, např. Tima Younga, který dlouhodobě působil jako poradce MŽP. Shrňme-li tedy výše uvedené, ministerstvo financí postupuje jednoznačně odborně a systematicky a odejmout mu náraz tyto kompetence by znamenalo paralyzovat postupný proces modernizace cenové regulace. Navíc současný stav nezatěžuje státní rozpočet, když využívá stávajících personálních kapacit MF. Pro příklad: slovenský Úřad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) vydal loni pro 14 na Slovensku existujících vodohospodářských společností a další zhruba stovku regulovaných subjektů celkem pouhých 133 cenových rozhodnutí. Ke své činnosti (která s výjimkou kontroly cen nijak dále vodárenství v SR nereguluje) zaměstnává příslušný odbor ÚRSO 7 zaměstnanců. Pro srovnání - v celé ČR je více než 7 000 (!) vlastníků a provozovatelů vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod. Zjednodušeným výpočtem by tak analogický úřad v ČR musel zaměstnávat minimálně několik desítek až stovek zaměstnanců. Z toho jasně vyplývá, že systém cenové regulace musí nutně zůstat v rovině, kdy cena bude nadále regulována pouze způsoby stanovenými zákonem, přičemž ministerstvo financí je připraveno požadavky expertů a EK postupně zapracovávat jako podněty, kudy by se měl další vývoj cenové regulace ubírat. Součástí této strategie bude podle vyjádření Ing. Tomáše Trojky z ministerstva financí i zintenzivnění cenových kontrol.

Jaké lze tedy shledávat jiné výhody pro institucionální zřízení nového nebo posílení některého stávajícího úřadu, opomeneme-li cenotvorbu? Srovnání s existujícími úřady v členských zemích EU vypovídá o tom, že regulační úřady disponují celou řadou kompetencí o značně širší, např. udělování povolení k provozování majetku, sledování environmentálních ukazatelů, uplatňování sankcí za správné delikty, stanovení zákonných standardů pro poskytování služeb, tedy bez výjimky instituty, které ČR již dávno přejala či dokonce byla v rámci ostatních zejména středo- a východoevropských zemí vždy na čele těch, kteří tuto regulaci vytvářeli. V zemích EU konec konců také neexistuje jediný vhodný či doporučovaný model a každá země se řídí vlastní regulací a volí pro sebe nejvhodnější postupy. Na

poslední konferenci zazněl dokonce požadavek na to, aby budoucí regulátor převzal problematiku sucho a zdrojů vody, tedy jednoznačně zásah do kompetencí, které zaštiťuje MŽP, zejména odbor ochrany vod.

Současně je znovu potřeba zdůraznit, že ve středoevropském regionu mimo pobaltských států funguje samostatný úřad s určitou plošnou kompetencí zasahující všechny vodárenské subjekty pouze na Slovensku, v Rumunsku a v Bulharsku. Naopak Německo, Polsko, Maďarsko či Slovinsko si zachovávají obdobný systém jako u nás, postavený primárně na odpovědnosti měst a obcí jako dominantních vlastnických struktur.

Opomeneme-li konkrétní požadavky na ekonomické zázemí nového či posíleného stávajícího regulačního úřadu, lze zcela souhlasit s experty evropské iniciativy JASPERS, kteří jako nezbytné pro efektivní fungování zdůrazňují požadavky na dostatek kvalifikovaných expertů, zcela jasné kompetence, finanční zázemí a v neposlední řadě požadavek na politickou a hospodářskou nezávislost. S ohledem na zkušenosti s obsazováním postů ve státem řízených organizacích a společnostech je zejména poslední požadavek v našem prostředí jakýmsi zbožným přáním. V této souvislosti lze opět spíše vydvihnout stávající stav regulace, který sice jako rozptýlený, nicméně dává více možností pro systém vzájemných brzd a protiváh. Jednotlivé rezorty - zejména MZe, MF a MŽP jsou často řízeny různými zástupci politických stran a dochází tak k přirozené kontrole a oponentuře jednotlivých agend. V případě jediného úřadu si lze jen složitě představit zcela apolitické jmenování vedoucích pracovníků a zejména výhradně expertní výkon jednotlivých agend.

Nelze tedy nevidět, že ministerstvo životního prostředí neustoupilo ze snahy maximálně vyhovět požadavkům Evropské komise, což byla tendence, kterou prosadil bývalý ministr Bursík. Vznik regulační instituce byl a je prezentován jako jakýsi všespásný lék na neduhy českého vodárenství se zaměřením na tzv. provozovatelské smlouvy (vztahy mezi municipálními vlastníky a soukromými provozovateli). Tuto hypotézu je nutné po posledních jednáních k regulaci v oboru vodovodů a kanalizací v ČR korigovat, a to i na základě diskuse moderované zástupci MŽP, kteří původně i v tisku označili ustanovení nezávislé regulační instituce za podmínku nezbytnou ke schválení podpory projektů zaměřených na oblast vodohospodářské infrastruktury v příštím plánovacím období po roce 2014. Existuje přímé vyjádření výše zmínovaného reprezentanta Evropské komise Ch. Gogose, který „nepovažuje za nezbytné vytvořit samostatného regulátora hospodářství; to co měla EK na mysli je zlepšení znalostí a lepší koordinace řízení celého sektoru“ a současně potvrdil, že „EK nestanovuje jednostranné podmínky pro dotační politiku“. Tato je vytvářena ve vzájemné komunikaci mezi EK a členským státem. Ministerstvo životního prostředí však opakovaně zdůrazňuje, že specifické řešení podobné Příloze č. 7 stávajícího programového dokumentu OPŽP pro příští programové období není pro EK přijatelné. Na druhé straně zástupce DG Regio Ton van Lierop sice ještě v červnu potvrdil, že EK potvrzuje zájem na zřízení regulátora, nicméně následně své vyjádření korigoval, když připustil, že po-

kud by se takový krok ČR nepodařil, útvary EK by pro financování vodohospodářských projektů pokračovaly v uplatňování zásad Dohody mezi ČR a EK na podmínkách přijatelnosti vodohospodářských projektů. Tedy by pokračoval stávající systém obecné a dotační regulace.

MŽP se často označuje za tzv. „kvaziregulátora“ v oblasti vodovodů a kanalizací, a to právě „nucenou“ komunikací s Evropskou komisí, která prostřednictvím kohezní politiky dotací vytváří tlak na ČR v oblasti vodárenství. EK však vychází z podkladů několika let starých a jisté residuálně komunikované kritiky zejména provozních smluvních vztahů. Bohužel nutno dodat, aniž by se tato její aktivita zaměřila na obor jako komplex několika modelů fungování a zejména aniž by EK přihlížela k vývoji v dané oblasti v zrcadle několika posledních let. Návrhy týkající se vzniku regulačního úřadu tak nelze chápat jako imperativ, ale pouze jako doprovodný argument na cestě konsolidace přístupu regulace OPŽP k celkové regulaci oboru. Díky dotačním podmínkám vznikla jistá dvojkojnost v rámci regulace oboru (dotované vs. nedotované subjekty, smíšené vodárenské společnosti vs. oddílný model provozování). Úkolem všech zúčastněných by tak měla být do budoucna lepší koordinace fungování těchto modelů a dílčích nástrojů regulace ve vodohospodářské oblasti. Nutno také vnímat, že EK výše uvedenou dvoukojnost nepovažuje z dlouhodobého hlediska za přijatelnou, přičemž pravidla OPŽP by měla být začleněna do komplexního jednotného regulačního rámce. Nicméně uznává, že takový vývoj může být pozvolný a jako náš partner připouští diskusi nad konkrétními parametry, byť ve skutečnosti je tato komunikace nadměrně zdoluhavá, zkratkovitá a objektivně řečeno až příliš svázaná bruselským byrokratismem.

Jaké je tedy závěrečné shrnutí? Evropská komise vytváří trvalý tlak na postupné změny v regulaci oboru vodovodů a kanalizací. Jejím zájmem je kontinuální práce na zlepšení podmínek fungování vodárenského trhu na několika frontách, které zahrnují od cenotvorby, přes kvalitu služeb zákazníkům a zlepšení zákonného rámce, až po zvýšení kvalifikačních manažerů prohloubení transparentnosti kvalifikace a depolitizaci rozhodovacích procesů na úrovni měst a obcí. K těmto mnoha požadavkům jí chybí jeden všeobjímající koordinační orgán, tedy jinými slovy transparentní komunikační partner, když tímto de facto není vyloučeno ani jakékoli stávající ministerstvo. Pokud se na věc podíváme z jiného úhlu, problémem může být historicky nedostatečná komunikace mezi Bruselem a odvětvovým „regulátorem“, kterým je ze zákona ministerstvo zemědělství a následně vynucená ingerence ministerstva životního prostředí, které se díky své řídicí roli v rámci OPŽP stalo v jistou dobu lepším posluchačem Bruselu, a to i díky eurooptimismu dlouholetého obsazovatele ministerského křesla - Strany zelených. Nikdo nepochybuje o nutnosti lepší koordinace rozptýlené regulace oboru vodovodů a kanalizací mezi více ministerstev. Nicméně jen díky takové snaze je zřízení dalšího úřadu obdobného ERÚ v dnešní době trochu moc velkým luxusem.

Mgr. Jan Toman, člen právní komise SOVAK ČR,  
e-mail: jan.toman@akjato.cz  
článek je převzatý z časopisu SOVAK číslo 10/2012

# Miesto pre Vašu prezentáciu

**Vydavateľ:** Asociácia vodárenských spoločností,  
Prešovská 48, 826 46 Bratislava

**Redakcia:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, 040 11 Košice,  
**tel./fax.:** +421 55 677 00 76  
**e-mail:** penelopa@penelopa.sk

**Príjem inzercie:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22,  
040 11 Košice  
**tel./fax.:** +421 55 677 00 76  
**e-mail:** obchod@penelopa.sk



Vodárenské pohľady sú periodikom Asociácie vodárenských spoločností na Slovensku.  
Štvrťročník venovaný tematike asociácie, jednotlivým členom,  
ich stratégiám, výsledkom, aktivitám, spoločným i rozdielnym postojom, oblasti vodohospodárstva a vode ako takej...  
Časopis vydávaný v náklade 5700 ks s vyprofilovanou cieľovou skupinou čitateľov – užšia odborná verejnosť (príslušné  
ministerstvá SR resp. ich odbory, ÚRSO, VÚVH, manažment vodárenských spoločností), dodávateľské štruktúry  
a v neposlednom rade akcionári a zákazníci vodárenských spoločností.